Η ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

Ι' ΕΤΟΣ — ΑΡΙΘ. 115 Δ. ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ ∴ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΜΑΪΟΣ 1914

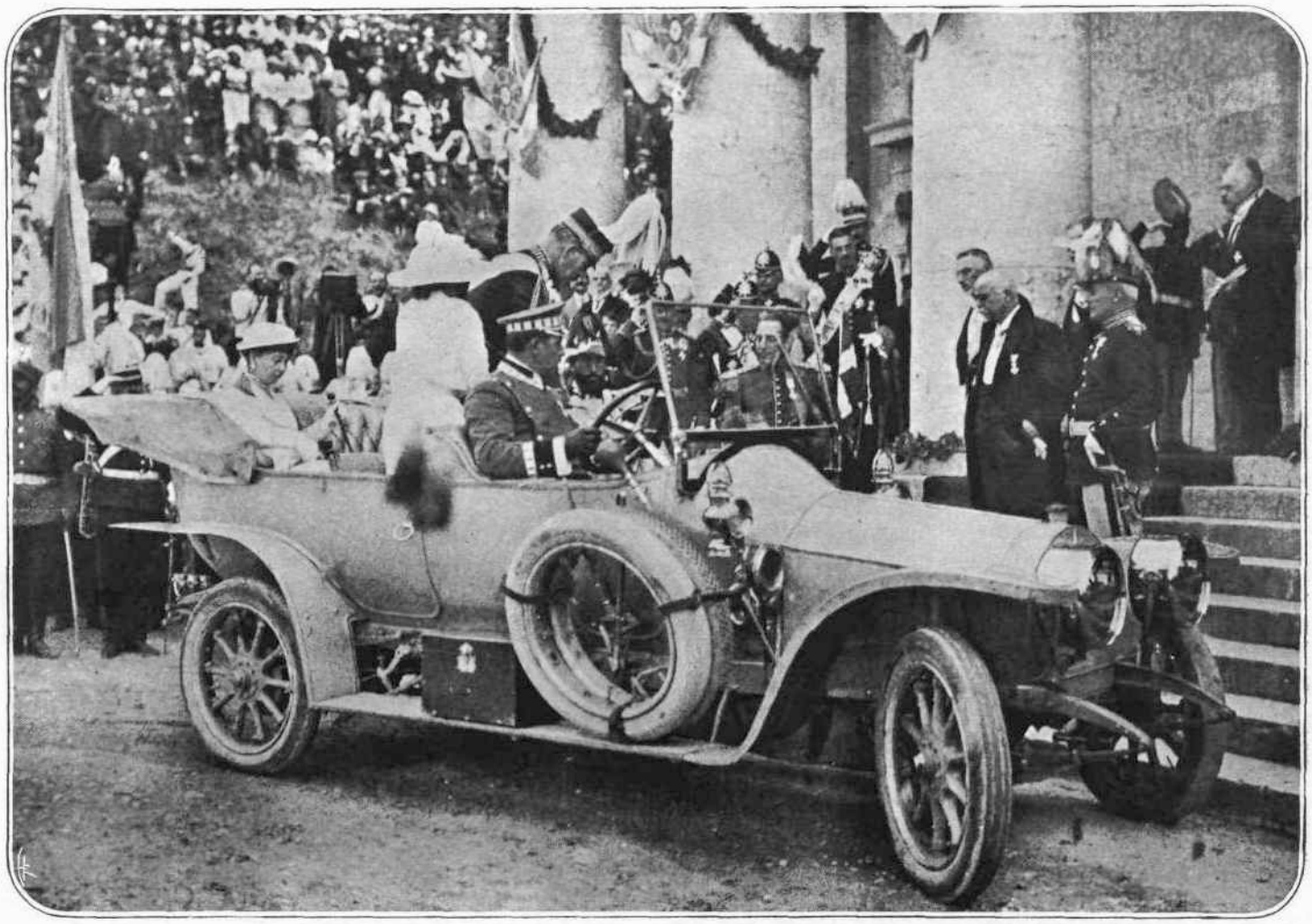

ΑΙ ΕΟΡΤΑΙ ΤΗΣ ΕΠΤΑΝΗΣΟΥ. — ΟΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΚΑΤΕΡΧΟΜΕΝΟΙ ΠΡΟ ΤΟΥ ΝΑΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΕΝ ΚΕΡΚΥΡΑΙ ΕΓΕΝΟΝΤΟ ΔΕΚΤΟΙ ΜΕ ΑΚΡΑΤΗΤΟΝ ΕΝΘΟΥΣΙΑΣΜΟΝ

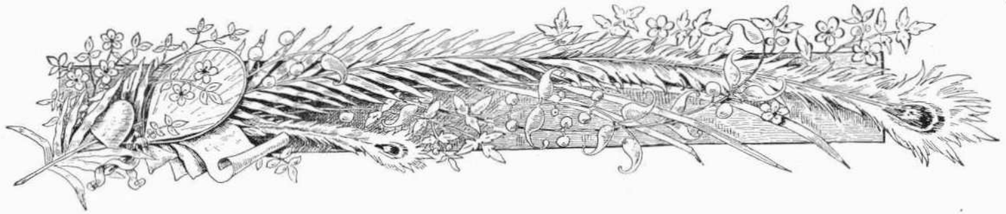

✻ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΝΑ ΜΗΝΑ ✻

Αἱ διαπραγματεύσεις τῆς Κερκύρας ἔθεσαν τέρμα εἰς τὸν Ἠπειρωτικὸν ἀγῶνα κ' ἐξησφάλισαν ὑπὲρ τῶν κατοίκων τοῦ προσαρτωμένου εἰς τὴν Ἀλβανίαν τμήματος τῆς Ἠπείρου προνόμια καὶ ἐγγυήσεις.

Τί εἴδους ἐγγυήσεις καὶ προνόμια: "Οχι βεβαίως μεγάλης ἐκτάσεως. Ἀλλὰ τοιαῦτα ὥστε, νὰσφαλίζουν τὴν διάρκειαν τῆς Ἑλληνικῆς παραδόσεως, γλωσσικῆς, ἐκπαιδευτικῆς, θρησκευτικῆς, μεταξὺ πληθυσμοῦ ὑπερβαίνοντος τὰς δεκαπέντε μυριάδας.

Ὁ ἀγὼν ἐπέτυχε, παρὰ τὰς τρομερὰς προβλέψεις τοῦ κ. πρωθυπουργοῦ, προβλέποντος ὅτι, «θὰ συγκομίσῃ μόνον συμφορὰς» κ' ἑνὸς ἀπὸ τοὺς τέσσαρας ἀρχηγοὺς τῆς Ἀντιπολιτεύσεως. Ὁπωσδήποτε κανεὶς δὲν εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ εἶναι προφήτης. Ὅπως καὶ κανεὶς δὲν ὑποχρεοῦται νὰ εἶναι μοιρολάτρης. Οἱ Ἠπειρῶται δὲν ὑπετάχθησαν εἰς τὸ πεπρωμένον. Ἐπολέμησαν καὶ ὁ ἀγὼν αὐτῶν ἐστεφανώθη.

✻

Παρ' ὀλίγον πόλεμος, ἢ μᾶλλον εἰς τὰ σωστὰ πόλεμος μεταξὺ τῶν δύο Συμπολιτειῶν τῆς Βορείου Ἀμερικῆς. Τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν καὶ τῆς Μεξικανικῆς Συμπολιτείας. Ὁ πρόεδρος Χουέρτα δὲν ἐδέχθη νὰ ἱκανοποιήσῃ τὸν πρόεδρον Οὐίλσων εἰς τὸ ζήτημα τῆς προσβολῆς τῆς σημαίας. Κέπηκολούθησε ναυτικὴ ἐπίδειξις, κατάληψις λιμένων Μεξικανικῶν, βομβαρδισμοί κ. τ. λ. Ὁ Οὐίλσων, ὅστις ὡς χθὲς ἦτο καθηγητὴς Πανεπιστημίου καὶ θὰ ἐπερημένατε νὰ ἐνεργήσῃ ὡς δάσκαλος, ἐνήργησε μὲ ὀξύτητα μεγάλου πολιτικοῦ. Πρὸς στιγμὴν ἠπειλήθη ἐπέμβασις τῆς Ἰαπωνίας, ἡ ὁποία εὐτυχῶς δὲν ἐπραγματοποιήθη.

Ἀλλ' ἰδοὺ ὅτι, μεσολαβεῖ ὁλόκληρος ὁ Λατινικὸς κόσμος τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς — Ἀργεντινή, Χιλή, Βραζιλία — μεταξὺ τῶν δύο Συμπολιτειῶν. Ἰδοὺ ὅτι, ὁ Λατινικὸς κόσμος προστατεύει τὴν Λατινικήν, φαινομενικῶς τοὐλάχιστον — Μεξικανικὴν Συμπολιτείαν — καὶ ὁ πόλεμος προλαμβάνεται, ἢ μᾶλλον τερματίζεται πρὶν ἀρχίσῃ καλὰ-καλά.

Ἡ μεσολάβησις αὐτὴ τῶν Λατινικῶν Δημοκρατιῶν ἔκαμε μεγάλην ἐντύπωσιν εἰς τὴν Εὐρώπην, ὅπου τὰ Λατινικὰ φῦλα — Γάλλοι, Ἰταλοί, Ἱσπανοί, Πορτογάλλοι, — δὲν συμπράττουν, οἱ δύο πρῶτοι μάλιστα καὶ ἀλληλοτρώγονται καὶ ὁ Κλεμανσὼ ἔγραψεν εἰς τὸν «Ἐλεύθερον Ἄνθρωπον» ἄρθρον γεμᾶτον ἀπὸ εὐγλωττίαν.

✻

Ὅσοι ἐνθυμοῦνται τὴν τρομερὰν καταστροφὴν τοῦ «Τιτανικοῦ,» ἂς τὴν παραβάλουν μὲ τὴν νέαν καταστροφὴν εἰς Καναδᾶν τῆς «Αὐτοκρατείας τῆς Ἰρλανδίας». Ἡ δευτέρα δὲν εἶναι διόλου κατωτέρα ἀπὸ τὴν πρώτην. Οὔτε τὰ θύματα ὀλιγώτερα. Ὁ πλοίαρχος Κένδαλ, ὁ κυβερνῶν τὸ ναυαγῆσαν ἐκ τῆς τρομερᾶς συγκρούσεως πλοῖον, ὡς ἑξῆς διηγεῖται τὰ τῆς καταστροφῆς:

«Εὐθὺς ὡς διέβην τὸ Φάδερ - Ποὲν διέκρινα ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ καὶ εἰς ἀπόστασιν 2 μιλλίων τὸ πλοῖον «Στόρσταδ». Ἔπειτα ἡ ὀμίχλη μᾶς περιεκάλυψεν. Ἐσταμάτησα ἀμέσως τὸ πλοῖον κεδωκα διαταγὰς ὀπισθοχωρήσεως «πάσῃ δυνάμει». Ὁ πλοίαρχος τοῦ «Στόρσταδ» ἀπήντησε διὰ μακροῦ συρίγματος, τὸ ὁποῖον ἐπηκολούθησαν δύο ἄλλα συρίγματα. Τὸ σύνθημα τοῦτο ἐσήμαινεν ὅτι, ἐδόθησαν κ' ἐπὶ τοῦ «Στόρσταδ» ἀνάλογοι διαταγαί. Ἐν τούτοις ὅμως τὸ «Στόρσταδ» ἐπροχωροῦσε μὲ τρομερὰν ταχύτητα. Ἐφώναξα ἀπελπισμένα διὰ τοῦ τηλεβόα εἰς τὸ «Στόρσταδ», ἀλλ' ἦτο πλέον ἀργά. Ἡ πρῶρα του ἐν τῷ μεταξὺ ἐνεπάγη εἰς τὸ μέσον τοῦ σκάφους μας. Ἡ καταστροφὴ εἶχε συντελεσθῆ».

Ἐπνίγησαν πολλαὶ ἑκατοντάδες. Ἐκ τούτων 108 κατήγοντο ἀπὸ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν πόλιν τοῦ Καναδᾶ· τὸ Τορόντον. Ὁλόκληρος ἡ πόλις ἐκείνη μαυροφορεῖ.

Τὸ πείραμα τῆς Εὐρώπης ἀπέτυχε: Ἐζήτησε νὰ δημιουργήσῃ κράτος ἀπὸ διαφόρους φυλας, ἑτεροθρήσκους, ὁμιλούσας διαφόρους — συγγενεῖς, ἔστω — διαλέκτους, ἀλλὰ φυλάς, αἱ ὁποῖαι ποτὲ δὲν εἶχαν ζῆσει ζωὴν ἔθνους. Ἐζήτησε νὰ κάμῃ Ἀλβανικὸν κράτος, παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ πλείστου τῶν Ἀλβανῶν. Καὶ ὅτι δὲν λέγομεν καμμίαν ὑπερβολὴν ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι, οἱ ἐπαναστατήσαντες Μουσουλμάνοι Ἀλβανοὶ ἐκηρύχθησαν, ὄχι μόνον κατὰ τοῦ ἀτυχοῦς Βήδ, ἀλλὰ καὶ κατὰ τῆς ἰδέας τοῦ Ἀλβανικοῦ κράτους. Ἐζήτησαν τὴν ἀναπροσάρτησιν τῆς Ἀλβανίας εἰς τὴν Τουρκίαν...

Πῶς τώρα ὑπεκινήθη ἡ ἐπανάστασις; Τὴν ὑπεκίνησεν ὁ Ἐσσὰτ-πασᾶς; Τὴν ὑπεκίνησαν οἱ Νεότουρκοι; Τὴν ὑπεκίνησεν ἡ Ἰταλία, ἥτις ὑποπτεύει ὡς φιλαυστριακὰς τὰς διαθέσεις τοῦ Βήδ; Ὅλοι αὐτοὶ μαζί, κατὰ τὴν γνώμην μας. Ποῖος ὅμως θὰ ὠφεληθῇ ἐκ τῆς τοιαύτης τροπῆς τῶν πραγμάτων; Μήπως ἡ Ἰταλία; Ἀμφιβάλλομεν.

Ἡ ἐπανάστασις ἐξακολουθεῖ. Ὁ «ποιητικὸς ἀνεψιὸς τῆς Κάρμεν Σύλβα» ὅπως ὠνόμασεν εἰρωνικῶς τὸν Βήδ ὁ κ. Κλεμανσώ, δὲν κάμνει τίποτε ἄλλο ἀπὸ τοῦ νὰ ἐπιβιβάζεται καὶ νὰποβιβάζεται εἰς τὰ Ἰταλοαυστριακὰ πολεμικὰ τοῦ Δυρραχίου. Ὡρισμένως κανεὶς ἐκ τῶν ἀναγνωστῶν τῆς «Εἰκονογραφημένης» δὲν θὰ ἤθελε νὰ εὑρίσκεται εἰς τὴν θέσιν του.

✻

Τ' εἶχες, Γιάννη; Τ' εἶχα πάντα. Διωγμοὶ ἐπὶ διωγμῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ στοιχείου εἰς τὴν Θράκην καὶ εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν. Κατὰ χιλιάδας φθάνουν οἱ πρόσφυγες εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, εἰς τὴν Μυτιλήνην καὶ τὴν Χίον. Οἱ Τοῦρκοι δὲν ἠμποροῦν νὰλλάξουν τακτικήν. Θέλουν νὰ πραγματοποιήσουν τὴν προφητείαν τοῦ Γάλλου κ. Βίκτωρος Μπεράζ.

Αὐτὸς ὡς γνωστὸν εἶχεν εἰπῆ: Εἰς τὰ 1912 δὲν ὑπάρχει Ἀφρικανικὴ Τουρκία, εἰς τὰ 1913 δὲν θὰ ὑπάρχῃ κ' Εὐρωπαϊκὴ — ἐπραγματοποιήθη περίπου τοῦτο —, καὶ εἰς τὰ 1915 δὲν θὰ ὑπάρχῃ πιθανώτατα οὔτε Ἀσιατική.

Τὸ εὐχόμεθα ὁλοψύχως. Τὸ ἐλπίζομεν μᾶλλον.

✻

Ὑπουργικὴ κρίσις εἰς τὴν Σερβίαν. Ἡ ἀντιπολίτευσις ἐξηνάγκασε τὴν μεγαλουργὸν κυβέρνησιν τοῦ κ. Πάσιτς εἰς παραίτησιν.

Τί δὲ ἐστὶ Πάσιτς; Ὁ μεγαλήτερος πολιτικὸς τῶν Βαλκανίων.

Λέγεται ὅτι, ὑπάρχουν βαθύτερα αἴτια εἰς τὴν ὑπουργικὴν ταύτην κρίσιν καὶ ὅτι ὁ βασιλεὺς Πέτρος ἐδέχθη τὴν ἀπομακρυνσιν τοῦ κ. Πάσιτς πιεσθεὶς ἀπὸ τοὺς στρατιωτικούς.

Ὁπωσδήποτε ὁ παραιτηθεὶς πρωθυπουργὸς δύναται νὰ εἶναι ἡσυχος. Πολὺ ταχαίως τὰ πράγματα θὰπαιτήσουν τὴν ἐπάνοδόν του εἰς τὴν ἀρχήν.

✻

Ἡ ἑορτὴ τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου, τοῦ «δεκάτου πέμπτου» κατὰ τὸν Γουστάβον Σλουμβερζὲ καὶ ὄχι «δωδεκάτου» ἔγεινεν ἀφορμὴ ἐπεισοδίων εἰς τὴν Βουλγαρίαν. Οἱ Βούλγαροι τῆς Σόφιας καὶ τῆς Βάρνης ἠθέλησαν νὰ ἐκδικηθοῦν ἐκεῖνον, ποῦ τοὺς συνέτριψεν εἰς τὸ Κιλκὶς καὶ τὴν Τζουμαγιὸν καὶ τὴν Κρέσναν, μὲ διαδηλώσεις καὶ ἀρπαγὰς σχολείων καὶ ἐκκλησιῶν. Ἡ Βουλγαρικὴ Κυβέρνησις ἔσπευσε νὰ ἐκφράσῃ τὴν λύπην της.

Θὰ ἀρκεσθῇ ὅμως ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις εἰς τὴν τυπικὴν αὐτὴν ἔκφρασιν λύπης;

Τὰ ἴδια ἔγειναν καὶ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, εἰς τὴν Σμύρνην, εἰς τὸ Ἀϊδαλί. Ὁ Βουλγαρικὸς καὶ ὁ Τουρκικὸς κόσμος ἐρεθίζονται καὶ εἰς τὸ ἁπλοῦν ἄκουσμα τοῦ συμβολικοῦ ὀνόματος τοῦ Βασιλέως μας.

Ο ΝΕΟΣ ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΒΙΛΛΑΡΕ

✻ ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΖΩΗ ✻

Βροχὴ — καὶ ὀαγδαία μάλιστα — ἐπιθεωρήσεων εἰς τὰ θέατρα φέτος: Ἐπιθεώρησις εἰς τὸ «Πανελλήνιον». Ἐπιθεώρησις εἰς τὸ «Σύνταγμα». Ἐπιθεώρησις εἰς τὴν «Ἀλάμπραν». Ἐπιθεώρησις καὶ εἰς τὴν «Νέαν Σκηνήν».

Τόσον τὸ «Πανόραμα» τοῦ κ. Μωραϊτίνη, ὅσον καὶ τὰ «Ἐπινίκια» ἔχουν εὐφυεῖς σκηνάς. Ὅσον διὰ τὰ «Παναθήναια», ταῦτα δὲν ἐνεφανίσθησαν ἀκόμη, ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως παίζονται τὰ περυσινὰ καὶ μὲ γενναίας εἰσπράξεις μάλιστα.

Ἡ ἐπιθεωρησίτις αὐτὴ δὲν ἠμπόδισε τὴν δεσποινίδα Κοτοπούλη νὰ μᾶς δώσῃ τὴν «Ἠλέκτραν» τοῦ Χόφμανσταλ — τὴν ὁποίαν ὑποδύεται ὑπερόχως — τὴν «Φλωρεντινὴν Τραγῳδίαν» τοῦ Οὐάϊλδ (ἕνα Σαιξπηρικὸν κομμάτι) καὶ τὸν «Διάβολον» τοῦ Μολνάρ. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ θέατρον «Κυθέλης» — τό... ἄνευ Κυθέλης ἐφέτος — ἐδόθησαν καλὰ κομμάτια. μεταξὺ δ' ἄλλων ὁ «Νάρκισσος», παλαιὸν Γερμανικὸν δρᾶμα καὶ τοῦ «Βρυκόλακος» τοῦ Ἴψεν, εἰς τὰ ὁποῖα πρωτηγωνίστησεν ὁ κ. Θωμᾶς Οἰκονόμου, ἠθοποιὸς ὅμοιον μὲ τὸν ὁποῖον δὲν ἔχει ἡ Ἑλληνικὴ σκηνή.

Ἀλλ' ἡ θεατρικὴ θερινὴ κίνησις τῶν Ἀθηνῶν δὲν σταματᾷ ἕως ἐδῶ: Ἔχομεν καὶ Γαλλικὴν ὄπερα καὶ ὀπερέττων εἰς τὸ θέατρον Ἀρνιώτη καὶ ταχέως θὰ ἔχωμεν καί... Γαλλικὴν ἐπιθεώρησιν.

Ἀφοῦ ἡ ἀριστοκρατία μας ὁμιλεῖ κατὰ προτίμησιν Γαλλικά, διατὶ νὰ μὴ γείνῃ καὶ ἡ θεατρικὴ γλῶσσα Γαλλική;

Ἐὰν μάλιστα τὸ μέτρον τοῦτο ἐξηπλώνετο, θὰ ἐλύετο καὶ τὸ ἄλυτον γλωσσικὸν ζήτημα, διὰ τὸ ὁποῖον ἦλθε προσφάτως καὶ ὁ κ. Ψυχάρης εἰς τὴν Ἑλλάδα.

✻

Αὐτὸν τὸν μῆνα ἐδέχθημεν τὴν ἐπίσκεψιν τῶν συμμάχων μας. Ὁ Ὀρθοδόξ Ὅμιλος τοῦ Βελιγραδίου ἐτραγούδησεν εἰς τὸ Δημοτικὸν ὑπὸ τὰ ἔνθερμα χειροκροτήματα ἐπισήμων καὶ ἠμιεπισήμων καὶ οἱ Ἀθηναῖοι εὐρῆκαν εὐκαιρίαν νὰ ἐκφράσουν παντοιοτρόπως τὴν ἀγάπην των πρὸς τοὺς ἐπισκέπτας συμμάχους. Οἱ Σέρβοι ἐκδρομεῖς ἔμειναν καταγοητευμένοι.

Τί λέγουν οἱ συμπολῖται; Θὰ ἦτον ἄσκοπος ἡ ὀργάνωσις μιᾶς ἐκδρομῆς εἰς Βελιγράδιον;

Ἡμεῖς νομίζομεν ὅτι, εἶναι ἐπιβεβλημένον.

✻

Εἰς τὸ Ἀρσάκειον ἐπανελήφθη ἡ ἀλησμόνητος παράστασις τῆς «Ἰφιγενείας» ὑπὸ ὁμίλου μαθητριῶν καὶ ὁ κόσμος ἔλαβε τὴν εὐκαιρίαν, ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ ἐκτιμήσῃ τὰς προόδους τοῦ θαυμασίου παρθεναγωγείου, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰντιληφθῇ πόσα τάλαντα κρύπτονται... ὑπὸ τὴν αἰθάλην.

Ἡ δεσποινὶς Γεωργιάδου, ἡ ὁποία ὑπεκρίθη τὸν Ὀρέστην, ἔπαιξε κατὰ τὴν γενικὴν ὁμολογίαν ἔξοχα καὶ θὰ συνετέλει εἰς τὴν τόνωσιν τοῦ θεάτρου μας, ἂν ἐτολμοῦσε νὰνέλθῃ τὸ σανίδι τῆς Ἑλληνικῆς σκηνῆς. Δυστυχῶς ὑπάρχουν τόσαι προλήψεις μέσα μας! Ὁ Ρεμὺ ντὲ Γκουρμὸν ἔλεγεν ὅτι, καὶ ὁ πλέον ἀπηλλαγμένος προλήψεων ἄνθρωπος ἔχει μέσα του τόσας, ὅσαι θἀρκοῦσαν νὰ συναποτελέσουν ὁλόκληρον λαογραφίαν.

Ἐκτὸς τῆς θεατρικῆς κινήσεως αἱ Ἀθῆναι αὐτὸν τὸν μῆνα εἶχαν καὶ καλλιτεχνικήν. Τὸ Ζάππειον ὑπῆρξεν ὁ χῶρος, ὅπου ἐξετέθησαν τὰ ἔργα δύο ζωγράφων. Ἑνὸς Ἕλληνος κ' ἑνὸς Γάλλου. Καὶ τῶν δύο καλλιτεχνῶν τὰ ἔργα, ὡς θέμα των εἶχαν τοὺς δύο πολέμους τοῦ Ἔθνους.

Ὁ Γάλλος κ. Γεώργιος Σκὼτ ἐξέθεσε περὶ τοὺς εἴκοσι πίνακας, οἱ ὁποῖοι ἀποδεικνύουν τὴν ἄκραν δεξιότητά του εἰς τὸ σχέδιον. Τὰ χρώματά του ἀβρότατα. Ὅλοι οἱ πίνακες εἶναι περιχυμένοι ἀπὸ λαμπροχύανον φῶς. Διακρίνεις τὰ Ἑλληνικὰ βουνά, γλαυκὰ πάντοτε, ἀδυσωπήτους γλαυκά. Εἶναι κυρίως ἕνας ***ἰλλουστρατέρ***, ἕνας εἰκονογραφητής.

ΟΙ ΣΕΡΒΟΙ.—Πρὸς τιμὴν τοῦ Σερβικοῦ Ὀρθοδόξου Ὁμίλου ὁ Φιλολογικὸς Σύλλογος «Παρνασσὸς» εἶχε διοργανώσει ὡραιοτάτας ἑορτάς, τῶν ὁποίων μετέσχε καὶ ἡ Δημοτικὴ Ἀρχή.

Μεταξὺ τῶν πινάκων του διακρίνεται μία μεγάλη ἐλαιογραφία. ἡ ὁποία παριστᾷ τὸν Βασιλέα ἔφιππον μὲ στολὴν ἐκστρατείας. Τὸ ἄλογόν του γεμᾶτον ἀπὸ κίνησιν καὶ σφρίγος. Ἐν τούτοις τὸ πρόσωπον τοῦ Βασιλέως δὲν ηὐχαρίστησε κανένα. Οὔτε τοὺς εἰδικούς, οὔτε τὸ κοινόν. Ὁ Βασιλεὺς εἶναι πολὺ «ἀκαδημαϊκός», πολὺ «κολλαρισμένος», ὅπως δῆλα δὴ δὲν εἶναι ποτὲ εἰς τὴν πραγματικότητα αὐτός, ποῦ εἶναι ἀντιθέτως ὁ φυσικώτερος τῶν ἀνθρώπων. Ἀλλὰ τὸ καλύτερον ἔργον τοῦ Σκὼτ ἦτον «ἕνας λόχος εὐζώνων ἐν ἐφόδῳ». Εἰς τοῦτο συμφωνεῖ μαζί μας καὶ ὁ κ. Βενιζέλος, ὁ ὁποῖος καὶ τὸ ἠγόρασε διὰ νὰ στολίσῃ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

Ὁ Ἕλλην ζωγράφος, ποῦ ἐξέθεσεν ἐπίσης πολεμικὰ ἔργα εἶνε ὁ κ. Στρατηγός. Σχεδιάζει ἀδυνατώτερα ἀπὸ τὸν Σκώτ, ἀλλὰ χρωματίζει ὀλιγώτερον συνθηματικά. Εἶνε καλλιτέχνης μὲ μέλλον. Τοῦ συνιστῶμεν περισσοτέραν ἐκλεκτικότητα.

Ὅλοι σχεδὸν οἱ πίνακες τῶν δύο πολεμικῶν ζωγράφων ἐπωλήθησαν καὶ τοῦτο τιμᾷ τὴν Ἀθηναϊκὴν κοινωνίαν. Ὁ Βασιλεὺς ἠγόρασε τὸ «Γεῦμα τοῦ στρατηγείου εἰς τὸ Λιβούνοβον» ἀπὸ τὰ ἔργα τοῦ κ. Στρατηγοῦ.

✻

Αἱ ἀσκήσεις τῶν προσκόπων εἰς τὸ Στάδιον ὑπῆρξαν οἱονεὶ ἕνα ὅραμα μελλούσης Ἑλλάδος. Τ' ὁλομάρμαρον Στάδιον — αὐτὸ τὸ λευκὸν θαῦμα — ἀτοβαλὸν πρὸς στιγμὴν τὴν ἠρεμίαν του ἐγένετο πολεμικώτατον. Οἱ πρόσκοποι ἐξετέλεσαν διαφόρους ἀσκήσεις γυμναστικῆς, ἀλλὰ καὶ καθαρῶς στρατιωτικάς. Τὸ Στάδιον ἔγεινε διὰ μίαν στιγμὴν στρατόπεδον. Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐδόθη εἰς τοὺς προσκόπους ἡ διαταγὴ νὰ ἐγκαταστήσουν τηλέφωνον. Οἱ γεφυροποιοὶ παρηγγέλθησαν νὰ κατασκευάσουν γέφυραν εἰς ὑποθετικὸν ποταμόν. Αἱ ἐργασίαι προχωροῦν πυρετωδῶς. Τὸ σῶμα τοῦ τηλεφώνου, ἀνελισσόμενον κατὰ μῆκος τοῦ στρατοπέδου, φθάνει εἰς τὸ στρατηγεῖον, συνδεόμενον μετὰ τῆς πραγματικῆς τηλεφωνικῆς γραμμῆς τοῦ Σταδίου. Καὶ πρὸ τῶν ἐκπλήκτων θεατῶν παραδίδεται τὸ τηλέφωνον εἰς τὸν κ. Πρωθυπουργὸν διὰ νὰ τὸ μεταχειρισθῇ... Ὡρισμένος ἡ νέα γενεὰ θὰ βάλῃ τὰ γυαλιὰ εἰς τοὺς μαχητὰς τοῦ 1912 καὶ τοῦ 1913...

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΓΝΩΣΤΟΥΣ ΗΡΩΑΣ.—Εἰς τὸν Βόλον ὠργανώθη μία πρώτης τάξεως πανθεσσαλικὴ ἑορτὴ εἰς μνήμην τῶν ἀγνώστων ἡρώων τοῦ 1912-1913. Νεάνιδες μὲ ἀρχαϊκὰς ἀμφιέσεις κανηφοροῦσαι ἔκαμαν μίαν πιστοτάτην ἀναπαράστασιν ἀρχαίκην.

[Ὁ Γάλλος Βυζαντινολόγος κ. Γουστάβος Σλουμβερζὲ ἐξέδωκεν ἐσχάτως λίαν ἐνδιαφέρον βιβλίον ὑπὸ τὸν διεξοδικὸν τίτλον: «Ἡ ἅλωσις καὶ ἡ λεηλασία τῆς Κωνσταντινουπόλεως παρὰ τῶν Τούρκων κατὰ τὸ 1453». Ἀπὸ τὸ βιβλίον τοῦ διασήμου Βυζαντινολόγου, ὅστις ἀφιέρωσεν ὁλόκληρον τὴν ζωήν του εἰς τὴν ἔρευναν καὶ τὴν διαφώτισιν σκοτεινῶν σημείων τῆς ἱστορίας τοῦ Αὐτοκρ. Ἑλληνισμοῦ, σταχυολογοῦμεν ἐν περιλήψει τάναφερόμενα εἰς τὰς τελευταίας ἡμέρας τῆς Βασιλίδος τῶν πόλεων, ἐπιφυλασσόμενοι νὰ παραθέσωμεν ἀργότερα καὶ ἄλλα τεμάχια τοῦ θαυμασίου ἔργου].

ΔΙΕΣΩΘΗΣΑΝ μέχρις ἡμῶν πολλαὶ διηγήσεις περὶ τῆς τελευταίας ἐναντίον τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐπιθέσεως τῶν Τούρκων, διηγήσεις γραμμέναι ἀπὸ ἄνδρας τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Μία ἀπὸ τὰς ζωηροτέρας καὶ τὰς μᾶλλον ἐνδιαφερούσας εἶναι ἡ τοῦ Βενετοῦ Μπάρμπαρο, ὅστις ὑπῆρξεν αὐτόπτης μάρτυς τῶν συμβάντων τῆς μεγάλης πολιορκίας. Τὴν διήγησιν αὐτὴν ἔχω λόγους νὰ προτιμήσω:

«Τὴν 29ην Μαΐου ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐξέδωκε τὴν αὐστηρὰν ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων ἀπόφασιν. δῆλα δὴ ἠθέλησεν ὅπως, ἡ Κωνσταντινούπολις πέσῃ εἰς χεῖρας τοῦ Μωάμεθ, υἱοῦ τοῦ Μουράτ, καθὼς θέλετε ἰδῆ κατωτέρω. Ἐξέδωκε τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν ὅπως, ἐκπληρωθοῦν ὅλαι αἱ προφητεῖαι, ἰδίως ἡ προφητεία τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου, τοῦ ὁποίου ὁ ἔφιππος ἀνδριὰς ἵσταται πλησίον ἑνὸς κίονος παρὰ τὴν Ἁγίαν Σοφίαν, προφητεύων διὰ τῆς χειρονομίας καὶ λέγων: «Ἀπ' ἐδῶ θὰ ἔλθῃ ἐκεῖνος, ὅστις θὰ μὲ νικήσῃ» ἐννοῶν τὴν Ἀνατολήν, δῆλα δὴ τὴν Τουρκίαν. Τὴν 29ην Μαΐου λοιπὸν τοῦ ἔτους 1453, τρεῖς ὥρας προτοῦ ἐξημερώσῃ, ὁ Μωάμεθ, υἱὸς Μουρὰτ τοῦ Τούρκου, ἦλθεν αὐτοπροσώπως ἐμπρὸς ἀπὸ τὰ τείχη τῆς Κωνσταντινουπόλεως, διὰ νὰ δώσῃ τὴν τελειωτικὴν μάχην, διὰ τῆς ὁποίας καὶ τὴν ἐκυρίευσε.

«Ὁ Σουλτάνος, ἐξακολουθεῖ ὁ Μπάρμπαρο, ἐχώρισε τὸν στρατόν του εἰς τρία σώματα — τρεῖς μεραρχίας θὰ ἐλέγομεν σήμερον, — ἑκάστην ἀποτελουμένην ἀπὸ πενῆντα χιλιάδας. Μία μεραρχία περιελάμβανε Χριστιανοὺς στρατιώτας ὑπηρετοῦντας εἰς τὸν στρατὸν τοῦ Πορθητοῦ. Ἡ δευτέρα μεραρχία ἀπετελεῖτο ἀπὸ ἄνδρας συμμετασχόντας εἰς ὅλας τὰς ἐκστρατείας. Ἡ δὲ τρίτη ἀπὸ Γιανιτσάρους φέροντας λευκὸν φέσι. Οἱ Γιανίτσαροι οὗτοι ἦσαν ἐκλεκτοὶ στρατιῶται μισθοφόροι, πληρωνόμενοι ἡμερησίως ἀπὸ τὸν Σουλτάνον, καὶ ὅπισθεν αὐτῶν εὑρίσκοντο οἱ πασάδες, καὶ ὅπισθεν τῶν πασάδων ὁ Σουλτάνος».

Ἕνας ἱστορικὸς Ἄγγλος ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἐνδιαφέρουσαν διήγησιν τοῦ Μπάρμπαρο λέγει:

«Πραγματικῶς ἡ πρώτη αὐτὴ μεραρχία ἀπετελεῖτο ἀπὸ βασιβουζούκους, ἀπὸ τὰ χειρότερα δῆλα δὴ στοιχεῖα τοῦ στρατοῦ τοῦ Μωάμεθ, ὅστις μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἦτον ἐστρατοπεδευμένος ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ βορειότερον σημεῖον τοῦ τείχους. Πολλοὶ δὲ ἀπὸ τὸ σῶμα τοῦτο τῶν ἀτάκτων ἦσαν Μουσουλμάνοι, ἀλλ' ὑπῆρχαν μεταξὺ τούτων πολλοὶ καθολικοὶ καὶ ξένοι, τοὺς ὁποίους ὁ Μπάρμπαρο ἀποκαλεῖ ὅλους μαζὶ Χριστιανούς. Ὁ ἀρχιεπίσκοπος Λεονάρδος βεβαιώνει ἀκόμη ὅτι, μεταξὺ τούτων ὑπῆρχον καὶ πολλοὶ Γερμανοί, Οὖγγροι, Λατῖνοι, καὶ διάφοροι ἄλλοι ξένοι. Ὁ σκοπὸς τοῦ Μωάμεθ ἦτον, ὅπως ἀποστέλλων τοὺς ἄνδρας τούτους πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς πρώτης ἐπιθέσεως, ἐξαντλήσῃ διὰ τῆς δράσεώς των τὰς δυνάμεις καὶ τὰ πολεμεφόδια τῶν πολιορκητῶν. Ἦτον ἡ συνήθης μέθοδός του ἐν τῇ χρησιμοποιήσει τῆς μεγάλης ἀριθμητικῆς ὑπεροχῆς τοῦ στρατοῦ του.

Ὁ Μπάρμπαρο, ὡς καλὸς Βενετός, βεβαιώνει ὅτι, ὁ Σουλτάνος ἐροτιμοῦσεν εἰς ἐπίμετρον νὰ θυσιάσῃ Χριστιανικὸν καὶ ὄχι Μουσουλμανικὸν μέρος τοῦ στρατοῦ του.

Ἡ πρώτη λοιπὸν στρατιὰ τῆς ἐπιθέσεως προήλασεν εἰς ἀπόστασιν βέλους ἀπὸ τῆς πόλεως, φέρουσα μαζί της κλίμακας, διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἐπεχείρει νὰνέλθῃ τὰ τείχη. Τὸ κῦμα τοῦτο τῶν ἐπιτιθεμένων ἐπροχωροῦσεν εἰς εὐρὺ μέτωπον, τὸ ὁποῖον ἐξετείνετο πιθανῶς ἀπὸ Τεκφοὺρ Σεράϊ μέχρι τῆς πύλης τοῦ Ἁγίου Ρωμανοῦ (Τὸπ — Καποῦ).

«Ἐβάδιζαν βραδέως, λέγει ὁ Κριτόβουλος, ὡπλισμένοι μὲ διάφορα ὅπλα, ἀνάλογα πρὸς τὰς διαφόρους φυλάς, εἰς τὰς ὁποίας ἀνῆκον τόξα, σφενδόνας, καὶ ἄλλα. Μόλις λοιπὸν ἔφθασαν εἰς ἀπόστασιν βολῆς ὅπλου, ἐσταμάτησαν διὰ νὰ πολεμήσουν. Τὰ βέλη διεσταυρώνοντο, διεσταυρώνοντο τὰ βλήματα τῶν σφενδονῶν. Ἐξετόξευαν πολιορκοῦντες καὶ πολιορκούμενοι μόλυβδον μὲ μουσκέττα καὶ σκοπέττα (ὅπλα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης). Διεσταυρώνοντο ἐπίσης τὰκόντια ἀνάμεσ' ἀπὸ τὸν ἀέρα. Μετὰ τὴν πρώτην αὐτὴν σύρραξιν, ἡ ὁποία ἔφερε κάποιαν σύγχυσιν μεταξὺ τῶν πολιορκουμένων, οἱ ἀπειράριθμοι πολιορκηταί, κάτω ἀπὸ τὴν βροχὴν τῶν βελῶν, ὥρμησαν μέσα ἀπὸ τὴν πλατεῖαν τάφρον, ἀποπειραθέντες νὰ σκαρφαλώσουν ἐπάνω εἰς τὰ συντρίμματα τοῦ ἐξωτερικοῦ τείχους. Ἐν ὀροῇ ὀφθαλμοῦ ὤρθωσαν ἑκατοντάδας κλιμάκων ἐπὶ τοῦ τείχους, καὶ ἤρχισαν νὰ σκαρφαλώνουν μὲ τρομερὸν θόρυβον, ὁ ἕνας ὀπίσω ἀπὸ τὸν ἄλλον. «Ἀλλ' οἱ πολιορκούμενοι, λέγει ὁ Βενετὸς Μπάρμπαρο, αἰφνιδίως ἀνέτρεπαν τὰς κλίμακας μὲ τοὺς προσπαθοῦντας νὰ τὰς στήσουν καὶ ταυτοχρόνως ἀπὸ τὰς ἐπάλξεις ἔβαλλον ἐναντίον τῆς στρατιᾶς τοῦ Μωάμεθ μεγάλας πέτρας, αἱ ὁποῖαι ἐφόνευον πολλούς. Τοῦτο βλέποντες οἱ δοκιμάζοντες νὰ στήσουν τὰς κλίμακας ἐπὶ τοῦ τείχους, ἐφοβήθησαν καὶ ἠθέλησαν νὰ ὑποχωρήσουν, ἀλλ' ὅμως αἱ ὄπισθεν αὐτῶν εὑρισκόμενοι Τοῦρκοι, βλέποντες αὐτοὺς ὅτι, ἤθελον νὰ φύγουν ἐφόνευον πολλοὺς μὲ πελέκεις, ἐξαναγκάζοντες τοὺς ἄλλους νὰ ὁρμήσουν καὶ πάλιν ἐναντίον τοῦ τείχους».

Φαντασθῆτε τὴν ὥραν ἐκείνην, — ἦτον ἀκόμη νύκτα — τὸν ἀπαίσιον ὁρυμαγδὸν τῆς μεγάλης ἐκείνης μάχης, ἡ ὁποία ἠπλώνετο εἰς ἔκτασιν πολλῶν ἑκατοντάδων μέτρων, τὴν φρικτὴν σύγχυσιν τῶν πενῆντα χιλιάδων αὐτῶν, οἱ ὁποῖοι ὡρμοῦσαν ἐναντίον τοῦ ἠμπερειπωμένου τείχους. Ἡ τόλμη τῆς ἐπιθέσεως ἦτον ἴση μὲ τὴν ἀνήκουστον μανίαν τῆς ἀμύνης. Ὁ ἐπιθετικὸς τῶν Τούρκων στρατὸς εἶχεν ἐνώπιόν του τοὺς καλυτέρους μαχητὰς τοῦ στρατοῦ τοῦ Κωνσταντίνου, δισχιλίους Ἕλληνας καὶ Ἰταλοὺς ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Ἰουστινιάνη, τοῦ ἀπαραμίλλου στρατηγοῦ, τοῦ ἀψόγου καὶ ἀπτοήτου πολεμιστοῦ.

Οἱ πολιορκούμενοι, καλὰ θωρακισμένοι, γυρμένοι ἐπάνω ἀπὸ τὰς ἐπάλξεις, δίχως σχεδὸν νὰ πέρνουν ἀναπνοήν, ἔβαλλον ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν. Εἶνε ἡ ἀλήθεια ὅτι, ἔβαλλον εἰς τὸν σωρόν. Τόσον ἦσαν πολυάριθμοι αἱ πολιορκηταί. Ἀνέτρεπον σχεδὸν μὲ τὰ ἴδια των τὰ χέρια τὰς κλίμακας, ἐξεκένωναν τὰ πρωτογενῆ πυροβόλα ὅπλα των καὶ τὰ κανόνια των ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ. Ἐξηκόντιζον μεγάλην ποσότητα λίθων καὶ τεμάχια βράχων, προξενοῦντες οὕτω εἰς τὰς τάξεις τῶν Τούρκων πολὺ μεγάλας καταστροφάς.

Μία τόσον μανιώδης ἀντίστασις τῶν πολιορκουμένων ἤθελε τέλος ἐξαντλήσει τοὺς ἐπιτιθεμένους, ἂν οἱ ἀρχηγοὶ αὐτῶν δὲν τοὺς ἐπανέφερον ἐπανειλημμένως, τοὺς ὑποχωροῦντας πρὸ τῶν τειχῶν, θέλοντες δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου νὰ κουράσουν τοὺς ἀμυνομένους. Οἱ θαρραλεώτεροι μεταξὺ τῶν Τούρκων, ὁ ἕνας ἐπάνω εἰς τοὺς ὤμους τοῦ ἄλλου, κατώρθωνον νὰ φθάνουν μέχρι τῆς κορυφῆς τοῦ τείχους, ἀλλὰ διὰ νὰ φονευθοῦν ἀσφαλέστερον ἀπὸ τοὺς ὑπερασπιστὰς τῆς Βασιλίδος τῶν πόλεων.

«Ἐσφάγησαν τόσοι μεταξὺ τῶν Τούρκων, γράφει ὁ Μπάρμπαρο, ὥστε, οἱ ἐπιζῶντες ἠθέλησαν τέλος νὰποσυρθοῦν διὰ νὰ μὴ καταπλακωθοῦν ἀπὸ τὰς πέτρας, ποῦ ἐβάλλοντο ἀδιακόπως κατ' αὐτῶν ἐκ τοῦ τείχους. Ἀλλά, βλέποντες τοῦτο οἱ ἄλλοι Τοῦρκοι, οἵτινες εὑρίσκοντο ὄπισθέν των, ἤρχισαν νὰ τοὺς κτυποῦν μὲ τοὺς πελέκεις, ποῦ εἶχαν εἰς τὰ χέρια των, καὶ τοιουτοτρόπως τοὺς ἠνάγκασαν νὰ ἐπιστρέψουν καὶ νὰ ἐπαναλάβουν τὴν κατὰ τοῦ τείχους ἐπίθεσιν». Οἱ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀσκοῦντες τὴν ἀστυνομίαν τοῦ στρατεύματος θὰ ἦσαν, ὅπως ὑποθέτει ἕνας Ἄγγλος ἱστορικός, τσαούσηδες, ἐπιφορτισμένοι ἀπὸ τὸν Σουλτάνον, ὅπως, διὰ παντὸς μέσου ἀποτρέπουν ἀπὸ ὑποχορήσεις τοὺς πρώτους σταλέντας κατὰ τοῦ φρουρίου. Ὄπισθεν αὐτῶν μία συστοιχία Γιανιτσάρων ἦτο παρατεταγμένη πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως, φονεύσῃ διὰ τῆς σπάθης πάντα φυγάδα, ὅστις ἤθελε διαφύγει τοὺς πελέκεις τῶν τσαούσηδων. Οἱ στρατιῶται λοιπὸν τῆς πρώτης αὐτῆς μεραρχίας εἶχον νὰ ἐκλέξουν μόνον μεταξὺ τῆς νίκης καὶ τοῦ θανάτου. «Ἐμάχοντο ἀνοικτιρμόνως, λέγει ὁ Κριτόβουλος. Ἐκτυποῦσαν, ἐκτυπῶντο μὲ ὁρμήν, μὲ μανίαν, μὲ λύσσαν. Ἠκούοντο μεγάλαι κραυγαί, βλασφημίαι καὶ φρικώδεις ἀπειλαί».

ΜΩΑΜΕΘ Ο Β Ο ΚΑΤΑΚΤΗΤΗΣ. — Μετάλλιον ὀρειχάλκινον, κοπὲν τῷ 1481 ὑπὸ τοῦ διασήμου τεχνίτου Καστάντου.

Ὁ τρομερὸς αὐτὸς ἀγὼν διήρκει ἀπὸ δύο ὡρῶν ἤδη. Παρ' ὅλα τὰ θαύματα τῆς ἀνδρείας, παρ' ὅλον τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸ θάρρος των, οἱ πλεῖστοι τῶν Τούρκων μαχητῶν εἶχον φονευθῇ, ἢ καθ' ἕνα ὁποιονδήποτε τρόπον τεθῇ ἐκτὸς μάχης. Ὁ Σουλτάνος ἐπέτρεψε τέλος εἰς τοὺς ἐπιζῶντας νὰποσυρθοῦν. Ὁ ρόλος τῶν ἐπιχειρησάντων τὴν πρώτην αὐτὴν ἐπίθεσιν ἦτον ἀποτελεσματικός. Ἡ τολμηρά των ἐπίθεσις, ἡ τόσας φορὰς ἐπαναληφθεῖσα, ἡ φοβερὰ αὐτὴ πάλη εἶχεν ἐξαντλήσει κυριολεκτικῶς τοὺς τόσον ὀλιγαρίθμους ὑπερασπιστὰς τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἀπὸ τόσων ἑβδομάδων μόλις εἶχον ἀναπνεύσῃ ὀλίγας ὥρας! Ὅταν εἶδον τοὺς πολιορκητὰς ἀποχωροῦντας, ἐπίστευσαν ὅτι, θὰ ἠμποροῦσαν νὰναπαυθοῦν τοὐλάχιστον μέχρι τῆς αὐγῆς. Δυσυχῶς ἔμελλον νὰ διαψευσθοῦν κατὰ τὸν τρομερώτερον τρόπον.

«Παρόμοιοι πρὸς λέοντας, οἵτινες ἔθραυσαν τὰ δεσμά των, λέγει ὁ Μπάρμπαρο, οἱ στρατιῶται τῆς δευτέρας μεραρχίας τοῦ πολιορκητικοῦ στρατοῦ ὥρμησαν καὶ αὐτοὶ μὲ τὴν σειράν των ἐναντίον τοῦ τείχους τῆς Βασιλευούσης, πρὸς τὴν Πύλην τοῦ Ἁγίου Ρωμανοῦ, καὶ ὅταν ἀντελήφθημεν τὴν ἐπίθεσιν αὐτήν, ἔξαφνα ἤρχισαν οἱ κώδωνες τῶν ἐκκλησιῶν τῆς Πόλεως νὰ σημαίνουν καθ' ὅλον τὸ μῆκος τοῦ φρουρίου, καὶ ὅλοι ἐπεκαλούμεθα τὴν βοήθειαν τοῦ Ὑψίστου ἐναντίον τῶν Τούρκων, τοὺς ὁποίους ἐπρόκειτο νὰντιμετωπίσωμεν.

Ὁ νέος αὐτὸς ἀνθρώπινος χείμαρρος ὅστις, εἰς τὰς πρώτας λάμψεις τῆς αὐγῆς ὡρμοῦσεν εἰς ἔφοδον, ἀπετελεῖτο, λέγει ὁ Μπάρμπαρο, ἀπὸ ἄνδρας πειθαρχικούς, ῥωμαλέους, μαχητὰς κανονικούς, μὲ θώρακας. «Οἱ ἄνδρες αὐτοί, λέγει ὁ Μπάρμπαρο, μᾶς ἐκούρασαν πολύ. Καὶ οὗτοι ἐπεχείρησαν νὰ στηρίξουν κλίμακας ἐπὶ τοῦ τείχους, ἀλλ' οἱ ὑπερασπίζοντες τὸ τεῖχος ἀνέτρεψαν τὰς κλίμακας καὶ κατώρθωσαν νὰ φονεύσουν πολλοὺς ἐκ τῶν παρατόλμων αὐτῶν. Ἐξ ἄλλου τὰ ὅπλα μας ἔβαλαν ἀδιαλείπτως ἐναντίον των καὶ κατωρθώσαμεν τοιουτοτρόπως νὰ ἐξοντώσωμεν **ἀπίστευτον ἀριθμὸν** Τούρκων».

Ἐν τούτοις ἀπεσύρθη καὶ ἡ δευτέρα μεραρχία τῶν πολιορκητῶν. Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ λόγος ἐδόθη εἰς τὸ τηλεβόλον. Ὁ Κριτόβουλος λέγει ὅτι, ὁ Σουλτάνος διέταξε τὸ πυροβολικὸν νὰ ἐνεργήσῃ. Διὰ τῆς ἐνεργείας των οἱ πυροβοληταί, ἐξακοντίζοντες πλῆθος λίθων, ἐφόνευσαν πολλοὺς ἐκ τῶν πολιορκουμένων καὶ μαζὶ μ' αὐτοὺς πολλοὺς πολιορκητάς. Τὸ τεράστιον τηλεβόλον, τοῦ ὁποίου ἡ κατασκευὴ ὠφείλετο εἰς ἕνα Οὖγγρον, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς κατώρθωσε νὰ πλησιάσῃ πρὸς τὸ τεῖχος, καὶ ἤρχιζεν ἤδη νὰ βροντᾷ, καὶ νὰ προξενῇ μεγάλας καταστροφάς. Ἕνας ὅμιλος Τούρκων, προστατευόμενος ἀπὸ τὸ παχὺ σύννεφον τῆς σκόνης, τὴν ὁποίαν εἶχεν ὑψώσει ἡ πτῶσις τῶν πετρῶν καὶ τῶν γεμάτων ἀπὸ χῶμα βαρελίων, καθὼς καὶ ἡ ἐκπυροσκρότησις τοῦ μεγάλου κανονίου, ὥρμησεν ἐκ νέου κατὰ τοῦ τείχους. Πρὸ τοῦ δυνηθοῦν νὰ τοὺς ἐμποδίσουν οἱ πολιορκούμενοι, οἱ Τοῦρκοι αὐτοί, τριακόσιοι περίπου, εἰσέδυσαν εἰς τὸν περίβολον αὐτὸν τῆς πόλεως, ὁ ἕνας καβαλικεύων τὸν ἄλλον,

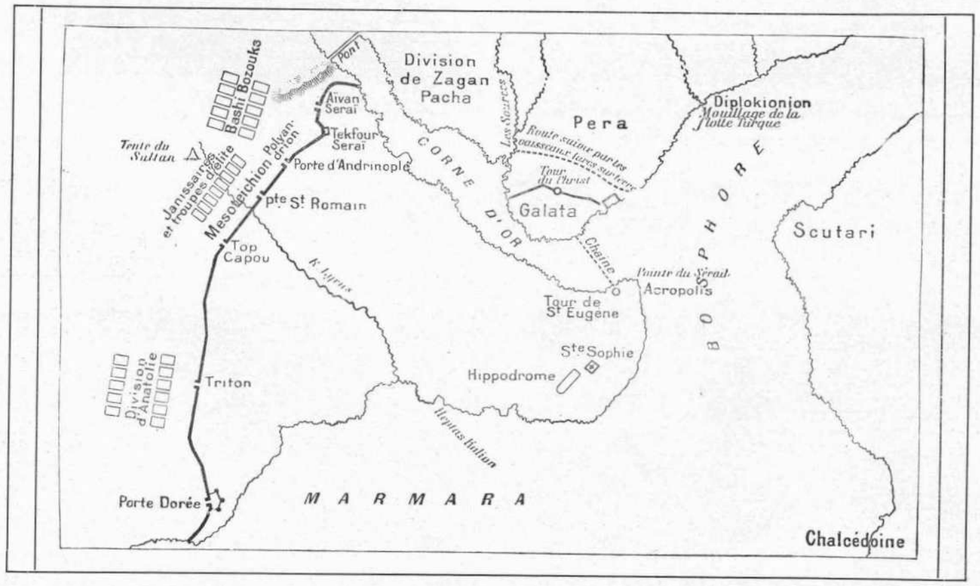

Η ΠΟΛΙΟΡΚΙΑ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΥΟΥΣΗΣ.— Θέσεις τῶν Τουρκικῶν δυνάμεων κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ Μαΐου 1453.

«καθὼς ἄγρια θηρία», λέγει ὁ ἀφελὴς ὁ ἱστορικός. Ἀλλὰ δὲν ἐποχώρησαν πολὺ καὶ ἔμαθαν μὲ ποίους εἶχαν νὰ κάμουν. Ἕλληνες καὶ ξένοι τοὺς ἀντέταξαν τὴν πλέον μανιώδη ἀντίστασιν. Ἐμάχοντο σῶμα πρὸς σῶμα. Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἐφονεύθησαν. Οἱ ἄλλοι ἠναγκάσθησαν νὰ φύγουν. Ὁ Μπάρμπαρο, ὅστις ἀναφέρει τὸ χαρακτηριστικὸν αὐτὸ ἐπεισόδιον λέγει: «Αὐτὴν τὴν φορὰν οἱ Ἕλληνες ἐπίστευσαν ὅτι, ἠδύναντο νὰ θεωρήσουν ἑαυτοὺς νικητὰς ἐναντίων τῶν ἀπαισίων ἐκείνων εἰδωλολατρῶν, καὶ οἱ ἄλλοι Χριστιανοί, ἐπαρηγορήθημεν!» Ἀλλοίμονον! Ἡ παρηγορία ἦτο βραχυχρόνιος. Ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἦτον εἰς τὸ μέσον τῶν μαχομένων, παροτρύνων διαρκῶς τοὺς στρατιώτας, ἐνθαρρύνων καὶ ἐνισχύων αὐτοὺς μὲ τὸ παράδειγμά του.

*

Βεβαίως αἱ δύο ἐπιθέσεις, ποῦ ἔγειναν κατὰ τὴν τραγικὴν ἐκείνην νύκτα καὶ τὴν τραγικὴν αὐγὴν τῆς 29ης Μαΐου, εἶχον ἐντελῶς ἀποτύχει, ἀλλ' ὁ εὐφυὴς Μωάμεθ εἶχε παρατηρήσει ὅτι, ἡ βιαιότης τῶν ἐπιτιθεμένων κ' αἱ ἀπόπειραι ἀναβάσεως τοῦ τείχους μὲ κλίμακας εἶχον ἐξαντλήσει τοὺς πολιορκουμένους. Ἀπεφάσισε λοιπὸν νὰ ἐπιχειρήσῃ τρίτην καὶ τελευταίαν ἐπίθεσιν, θέτων εἰς τὴν γραμμὴν ὅλας τὰς ἀθίκτους εἰσέτι δυνάμεις του, δῆλα δὴ ὅλας του τὰς ἐφεδρείας.

Ὁ Μωάμεθ ὠργάνωσε ῥαγδαίως τὴν τρίτην καὶ ὑπερτάτην αὐτὴν ἐπίθεσιν. Ἡ αὐγὴ τῆς τρίτης 29ης Μαΐου 1453, πεντηκοστῆς τρίτης ἡμέρας τῆς πολιορκίας, εἶχεν ἤδη ἀρκετὸν φῶς, καὶ ἐπέτρεπεν εἰς τὸν Σουλτάνον νὰ θέσῃ εἰς ἐνέργειαν λεπτομερέστερον σχέδιον.

«Παροτρύνας μεγαλοφώνως, λέγει ὁ Κριτόβουλος, τὰ στρατεύματά του νὰμιλλήθοῦν εἰς ἀνδρείαν, ἐτέθη ὁ ἴδιος ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῶν καὶ τὰ ὠδήγησε μέχρι τῆς τάφρου. Ἐκεῖ διέταξε νὰ σταματήσουν οἱ τοξόται, οἱ σφενδονῖται καὶ οἱ ὠπλισμένοι μὲ «μουσκέττα» καὶ τοὺς παρήγγειλε νὰ βάλλουν ἀπαύστως ἐναντίον τῶν πολιορκουμένων, οἱ ὁποῖοι ἦσαν τοποθετημένοι εἰς τὰ κρημνισμένα μέρη τοῦ τείχους, νὰ βάλλουν εἰς τρόπον, ὥστε ἐκεῖνοι ὑπὸ τὴν βροχὴν τῶν βλημάτων νὰ μὴν ἠμποροῦν νὰ κινήσουν οὐδὲ τὴν κεφαλὴν δίχως τὸν κίνδυνον νὰ φονευθοῦν.

Ἐνῷ οὗτοι λοιπὸν ἔβαλλον ἐναντίον τῶν ἀμυνομένων βροχὴν θανάτου, κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ ἐπισκόπου Λεονήρδου, ὁ Μωάμεθ διέταξε τοὺς Γιανιτσάρους νὰ προελάσουν. Ἦτον ἡ τρίτη καὶ τελευταία ἐπίθεσις. Οἱ Γιανίτσαροι διασχίσαντες τὴν τάφρον, πηδῶντες μᾶλλον ἢ τρέχοντες, ἐδοκίμασαν νὰ κυριεύσουν τὸ πρόχειρον τεῖχος.

«Ἡ τρίτη αὐτὴ μεραρχία, λέγει ὁ Μπάρμπαρο, μὴ ἀποκρυπτῶν ἀμυνομένων ἐναντίον τοῦ ἀπίστου». Εἰς ὅλην τὴν πόλιν ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἦσαν γονατισοί, κλαίοντες πικρά, ἐπικαλούμενοι τὸν Παντοδύναμον καὶ τὴν Παναγίαν μὲ ὅλους τοὺς Ἁγίους καὶ τὰς Ἁγίας.

«Ἐνῷ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ πόλις ἐδέετο, οἱ Τοῦρκοι ἐξηκολούθουν νὰ μάχονται πρὸς τὸ μέρος τῆς Πύλης τοῦ Ἁγίου Ρωμανοῦ, ὅπου εὑρίσκετο ὁ Αὐτοκράτωρ μὲ τὴν ἀκολουθίαν Του, ἐξ ἱππέων καὶ ἄλλων γενναίων, οἵτινες ἐμάχοντο ἀνδρειότατα παρὰ τὸ πλευρόν Του».

«Ἐν τούτοις οἱ Τοῦρκοι αὐτοί, οἵτινες προσεπάθουν νὰ εἰσχωρήσουν εἰς τὴν Πόλιν διὰ τῆς Πύλης τοῦ Ἁγίου Ρωμανοῦ, ἔβαλλον ἐναντίον τῶν ὀλιγαρίθμων ὑπερασπιστῶν τοῦ φρουρίου μεγάλα τεμάχια πετρῶν, τῶν ὁποίων τὸ βάρος ἐνίοτε ἀνήρχετο εἰς διακοσίας λίτρας, ἔρριπτον ἀκόμη βροχὴν βελῶν καὶ μόλυβδον μὲ τὰ πρωτογενῆ πυροβόλα ὅπλα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ὠρύοντο, κ' ἐνόμιζες ὅτι, μὲ τὰς ὠρυγάς των θὰ ἐσχίζετο ὁ οὐρανός... Τὰ βέλη ποῦ εἶχαν πέσει ἐντὸς τῆς τάφρου ἦσαν τόσον πολλά, ὥστε θὰ ἠδύναντο νὰ συναποτελέσουν δέκα φορτώματα καμήλων».

Ὁ Ἰουστινιάνης καὶ οἱ ὀλιγάριθμοι ἥρωές του, ὠπλισμένοι μὲ λόγχας, πελέκεις, ἀκόντια, καὶ σπάθας ἠγωνίζοντο ἀνδρειότατα, ἀνατρέποντες ἢ φονεύοντες μὲ τοὺς πελέκεις τοὺς ἐπιχειροῦντας νὰ πλησιάσουν πρὸς τὸ τεῖχος.

Μάχη ἐκ τοῦ συστάδην τρομερά, ἥτις παρετείνετο ἄνευ ἀποτελέσματος ὑπὲρ τῶν μὲν ἢ τῶν δέ. «Ἥκουες καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη, λέγει ὁ Κριτόβουλος, κραυγὰς καὶ βλασφημίας, ἀπειλάς, ὕβρεις. Θέαμα φρικτὸν μανίας καὶ λύσσης. Μεταξὺ τῶν μαχητῶν, οἱ μὲν ἡμιλλῶντο ποῖος πρῶτος θὰ ἀρριχθῇ εἰς τὸ τεῖχος, θὰ συλλάβῃ αἰχμαλώτους, θάρπάσῃ γυναῖκας, θὰ λάβῃ τὰ καλύτερα λάφυρα, οἱ δὲ ἄλλοι προσεπάθουν εὐγενῶς νὰποκρούσουν τοὺς ἐπιτιθεμένους, νὰ ὑπερασπίσουν τὰς οἰκογενείας των καὶ τὰς περιουσίας των. Ἀλλοίμονον! Οἱ πολιορκούμενοι δὲν κατώρθωσαν νὰ κατισχύσουν μέχρι τέλους. **Ἦτο γραμμένον νὰ ὑποδουλωθοῦν**».

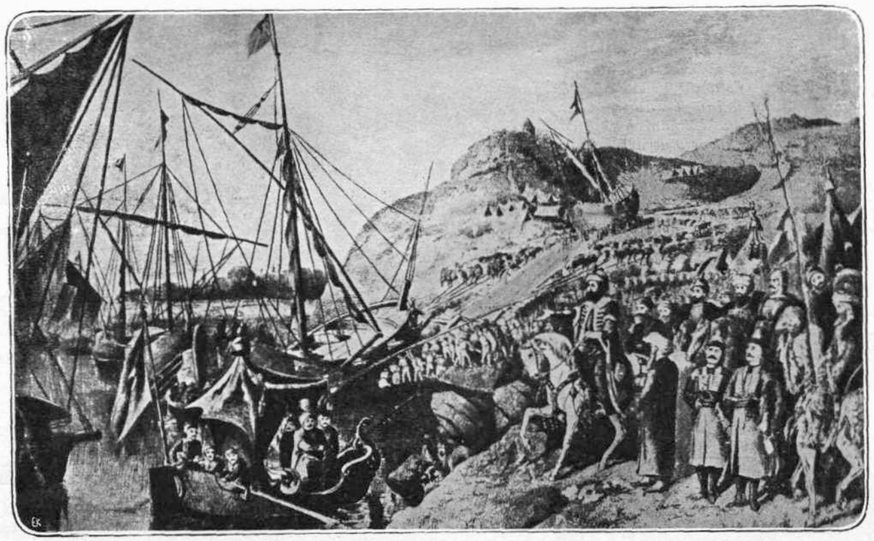

Η ΠΟΛΙΟΡΚΙΑ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΥΟΥΣΗΣ. — Πῶς ἐπέρασαν οἱ Τοῦρκοι τὸν στόλον των ἐπάνω ἀπὸ τὸν λόφον τοῦ Πέραν.

*

Ἀκριβῶς τὴν στιγμήν, κατὰ τὴν ὁποίαν συνήπτετο ἡ τραγικὴ αὕτη μάχη εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ Λύκου, ἐπεισόδιον ὑπερατης ἴσως σημασίας, τὸ ὁποῖον ἀναφέρει ὁ Λούκας, ἐλάμβανε χώραν εἰς τὸ τεῖχος, δύο χιλόμετρα περίπου βορειότερον. Ἀπὸ τοὺς τρεῖς δρόμους, τοὺς ὁποίους ὁ Μωάμεθ ἔκαυχᾶτο ὅτι, εἶχεν ἀνοίξει διὰ τοῦ τηλεβόλου εἰς τὰ τείχη τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὅπως ἐπιτρέψῃ εἰς τὰ στρατεύματά του νὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν πολιορκημένην πόλιν, ἕνας εὑρίσκετο πρὸς βορρᾶν τῆς Πύλης τῆς Ἀδριανουπόλεως. Ἀπὸ τῆς πύλης αὐτῆς τὸ τεῖχος ἐσυνεχίζετο μέχρι τοῦ οἰκοδομήματος, τὸ ὁποῖον τότε ὠνόμαζαν παλάτιον τοῦ Πορφυρογεννήτου, σήμερον δὲ Τεκφοὺρ - Σεράϊ, ὅμοιον καθ' ὅλα μὲ τὸ τεῖχος, τὸ ὁποῖον ὑπερήσπιζε τὴν κοιλάδα τοῦ Λύκου, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι, τὸ ἐσωτερικὸν Θεοδοσιανὸν τεῖχος, ἀντὶ νὰ συνεχίζεται μέχρι τοῦ οἰκοδομήματος, διεκόπτετο ἀποτόμως εἰς τετρακοσίων περίπου μέτρων ἀπόστασιν ἀπὸ τὴν Πύλην τῆς Ἀδριανουπόλεως. Εἰς τὸ μέρος τοῦτο, ἕνα βραχὺ τμῆμα τείχους καταλῆγον εἰς ὀρθὴν γωνίαν συνηντᾶτο μὲ τὸ δεύτερον ἢ ἐσωτερικὸν τεῖχος. Ἐκεῖ, εἰς τὸ ἀσθενέστερον σημεῖον τῆς ἀμύνης, ὑπῆρχεν, ὅπως λέγει ὁ Δούκας, ἕνα «ὑπόγειον παραπόρτιον», ἀπὸ τὸ ὁποῖον εἰσήρχετο κανεὶς κατ' εὐθεῖαν εἰς τὸν περίβολον τῆς πόλεως. Ἦτον ἡ «Κερκόπορτα» — πόρτα τοῦ Κίρκου, δηλ. τοῦ Ἱπποδρόμου, — τῆς ὁποίας τὄνομα ἐπρόκειτο νὰ γείνῃ περιλάλητον. Ἡ Κερκόπορτα ἔφερεν εὐθέως πρὸς τὸ προάστειον τοῦ Ἁγίου Μάμαντος. Εἶχε κλεισθῆ διὰ τοίχου ἐπὶ Ἰσαακίου Ἀγγέλου κατὰ τὸ 1204, καὶ ἀπὸ ἐτῶν εἶχεν ἤδη λησμονηθῆ. Ἀλλ' ὅταν κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς πολιορκίας τοῦ 1453, ἐζήτησαν νὰ εὕρουν ἕνα εὔκολον πέρασμα ἀπὸ τὴν πόλιν εἰς τὸν περίβολον, μερικοὶ γέροντες ἐνεθυμήθησαν τὴν Κερκόπορταν καὶ ἐφρόντισαν ὅπως ἀνοιχθῇ καὶ πάλιν. Ἡ πύλη αὕτη ἦτο δυσκόλως ὁρατὴ καὶ κανεὶς δὲν ὑπώπτευεν ὅτι, ἤθελαν τὴν ἀνακαλύψει οἱ Τοῦρκοι.

«Τὸ ἐξωτερικὸν τεῖχος μεταξὺ τῆς Πύλης τῆς Ἀδριανουπόλεως καὶ τῆς «Κερκόπορτας» εἶχε βλαφθῆ σημαντικῶς ἀπὸ τὸν Τουρκικὸν κανονιοβολισμόν. Καὶ καθὼς ἐξημέρωνε μερικοὶ ἐκ τῶν πολιορκητῶν παρετήρησαν ὅτι, ἡ Κερκόπορτα εἶχε μείνῃ ἀνοικτὴ καὶ ὅτι, οἱ ὑπερασπισταί της τὴν εἶχαν ἐγκαταλείψει διὰ νὰ τρέξουν πρὸς ἄλλα ἀσθενέστερα κατὰ τὴν ἰδέαν των σημεῖα τῆς ἀμύνης. Μερικοὶ Γιανίτσαροι ὥρμησαν διὰ τῆς ὁδοῦ αὐτῆς, λέγει ὁ Δούκας, ὡσὰν ἁρπακτικὰ πτηνά. Εἰσδύσαντες κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἰς τὸν ἐσωτερικὸν περίβολον τῆς πόλεως κατέλαβον ἀπροόπτως τὰ πλευρὰ τῶν πολιορκουμένων, οἱ ὁποῖοι ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐροσπαθοῦσαν νὰποκρούσουν τρομερὰν ἐφοδον εἰς τὴν Πύλην Χαρσίου. Ἐντὸς ὀλίγου ὁ ἀριθμὸς ἐκείνων, οἵτινες εἰσῆλθον ἀπὸ τὴν Κερκόπορταν, ἔγεινε μέγας. Οἱ δυστυχεῖς πολιορκούμενοι, καταληφθέντες ἀπὸ πανικόν, πολεμούμενοι ἀπὸ δυνάμεις ὁλοὲν αὐξανούσας, καὶ ἀποκοπείσης τῆς ὑποχωρήσεώς των διὰ τῆς καταλήψεως τῆς Κερκόπορτας, ἔφευγον δρομαῖοι διὰ νὰ σωθοῦν κατὰ μῆκος τοῦ τείχους, πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς Ἀδριανουπόλεως. Συλληφθέντες εἰς τὸν ἐξωτερικὸν περίβολον, ὡσὰν εἰς ποντικοπαγίδα, οἱ δυστυχεῖς οὗτοι ἐσφάγησαν ἀνηλεῶς ὅλοι μέχρις ἑνός.

Ἤδη μερικοὶ Τοῦρκοι εἰσέδυσαν εἰς αὐτὴν τὴν Πόλιν, ἐνῷ ἄλλοι ἀναρριχώμενοι εἰς τοὺς πύργους τοῦ τείχους ἔρριπτον εἰς τὴν τάφρον τοὺς Αὐτοκρατορικοὺς ἀετούς, ἀντικαθιστῶντες τούτους μὲ τὴν θριαμβευτικὴν σημαίαν τοῦ Μωάμεθ.

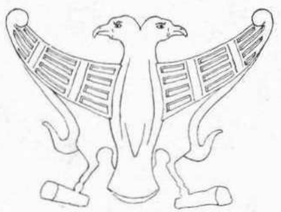

Ταυτοχρόνως ὁ ἀγών, ἐκ τοῦ συστάδην, ἐξηκολούθει εἰς ὅλην τὴν περιφέρειαν τῆς κοιλάδος τοῦ Λύκου μεταξὺ τῶν τελευταίων ἡρώων τῆς Ἑλληνικῆς ἀμύνης καὶ τῆς τρίτης Τουρκικῆς στρατιᾶς.

Ὁ Αὐτοκράτωρ ἐκραύγαζε πρὸς τοὺς συμμαχητάς του: «Ὁ ἐχθρὸς κάμπτεται! Ὀλίγην ἀνδρείαν ἀκόμη καὶ θὰ σωθῶμεν καὶ αὐτὴν τὴν φοράν». Ἀλλ' ἀκριβῶς ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐπληγώθη ὁ στρατηγὸς Ἰουστινιάνης. Ἔνεκα ἀκατασχέτου αἱμορραγίας ἠναγκάσθη νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ φρούριον. Ἐκ τῆς πληγῆς αὐτῆς ἀπέθανε μετ' ὀλίγας ἡμέρας.

Ἡ εἴδησις τῆς ἀποχωρήσεως τοῦ Ἰουστινιάνη ἐτάραξε τὸν Αὐτοκράτορα, ὅστις ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν Κατακουζηνὸν καὶ μερικοὺς ἄλλους πιστοὺς Ἕλληνες ποῦ τὸν ἐπεριστοίχιζαν ἐκραύγασε: «Σύντροφοι! Ἐμπρός! Ἄς κτυπήσωμεν αὐτοὺς τοὺς βαρβάρους. Ἄς προχωρήσωμεν!» Ἦτον ὡς νὰ ἔλεγε: Ἄς πορευθῶμεν πρὸς τὸν Θάνατον!

*

Ὁ Σουλτάνος εἶχεν ὑποσχεθῇ μεγάλα δῶρα εἰς ἐκεῖνον ἐκ τῶν στρατιωτῶν του, ὅστις ἤθελεν εἰσέλθει πρῶτος εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ἕνας Γιανίτσαρος τοῦ Ζαγκὰν πασᾶ, ὀνομαζόμενος Χασσάν, καταγόμενος ἐκ Λοπαδίου τῆς Βιθυνίας ἐπέτυχε τοῦτο. Τὸ ἀνάστημα τοῦ πολεμιστοῦ τούτου ἦτο γιγάντιον. Προφυλάττων μὲ τὴν ἀσπίδα του τὴν κεφαλήν του καὶ σφίγκων τὸ ξῖφος του μὲ τὴν δεξιάν, κατώρθωσε νὰ φθάσῃ μέχρι τῆς κορυφῆς τοῦ ἐρειπωμένου τείχους, ἀκολουθούμενος ἀπὸ τριάντα ἄλλους στρατιώτας. Οἱ Ἕλληνες ἀνθίσταντο ἀκόμη μὲ λύσσαν, ῥίπτοντες κατὰ τῶν ἐπιτιθεμένων βροχὴν βελῶν καὶ λίθων. Ἐφόνευσαν 18 ἐκ τῆς συνοδείας τοῦ γίγαντος τούτου. Ἀλλ' ὁ Χασσὰν κατώρθωσε νὰ μείνῃ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ τείχους ἐπὶ μακρόν, ἐπιτρέπων εἰς τοὺς ἐπιζῶντας νὰ τὸ διασκελίσουν. Τρομερὸς ἀγὼν ἐπηκολούθησε. Ὁ Χασσάν, τοῦ ὁποίου ὁ χρονογράφος Φραντζῆς διηγεῖται διὰ μακρῶν τὰ κατορθώματα, ἐπληγώθη σοβαρῶς ἀπὸ μίαν πέτραν. Ἐγλύστρησεν, ἔπεσεν, ἐδέχθη ἀκόμη κατὰ τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ σώματός του πολλοὺς χάλκας, ἠμύνθη ἀπελπισμένα, γονατιστός. Ἀλλὰ τέλος, διατρηθεὶς ἀπὸ πολλὰ βέλη, παρέδωκε τὸ πνεῦμα.

*

Ἐν τούτοις ὁ ἀγὼν ἦτο κατὰ πολλὰ ἄνισος. Μόλις οἱ Τοῦρκοι ἔγειναν κύριοι τῶν ἐρειπίων τοῦ τείχους, καὶ διεσκέλισαν τὰ λείψανα αὐτοῦ ἐνεφανίσθησαν πολυπληθεῖς ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος. Ἡ πολιορκία ἤγγιζε πρὸς τὸ τέρμα της. Οἱ πολιορκηταὶ ὑπερεῖχον, κατίσχυον πλέον καταφανῶς. Ἐχύθησαν εἰς τὴν πόλιν, ὡσὰν ἕνα ὀλέθριον κῦμα, σφάζοντες, καίοντες, δηοῦντες, πυροβολοῦντες.

Ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος, ὅστις εἶχε μεταβῇ πρὸς τὸ βόρειον ἄκρον τοῦ τείχους διὰ νὰ μάθῃ πῶς Τουρκικαὶ σημαῖαι εἶχον ὑψωθῇ ἐπὶ πολλῶν σημείων τοῦ περιβόλου, πρὸ παντὸς δὲ διὰ νὰ ἐπιχειρήσῃ ἀντίστασιν κατὰ τῶν εἰσελαυνόντων ἀπὸ τὴν Κερκόπορταν, ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐφάνη βαίνων ἐν καλπασμῷ ἐπὶ τοῦ ἀραβικοῦ ἵππου Του. Διῆλθεν οὕτω ὁλόκληρον τὸ τεῖχος κάτω ἀπὸ τὸ ἔρυμα τῆς τύχης κἐπροσπάθησε διὰ τελευταίαν φορὰν νὰ συνενώσῃ τοὺς διεσπασμένους καὶ ἀραιοὺς ἥρωας τῆς ἀμύνης. Βλέπων ὅμως τὴν ματαιότητα τῆς προσπαθείας του, ἀφίππευσεν, ἐξεδύθη τὰ Αὐτοκρατορικὰ ἐμβλήματα, ἔπειτα ἀνέσυρε τὸ ξῖφος καί, προστατευόμενος ἀπὸ τὴν ἀσπίδα Του, ὥρμησεν ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν. «Τὸ ξῖφος του, λέγει ὁ ἱστορικός, ἐθέριζε τοὺς Τούρκους ὡσὰν νὰ ἦσαν στάχυα». Ἐκεῖ ἐφονεύθη. Κανεὶς δὲν εἶδε τὴν τελευταίαν Του στιγμήν...

Οὕτω ἐτελεύτησεν ἐνδόξως, πολὺ πλησίον τῆς Πύλης τοῦ Ἁγίου Ρωμανοῦ, μαχόμενος ὡς ἁπλοῦς στρατιώτης, Κωνσταντῖνος ὁ Δραγάσης, ὁ δέκατος τέταρτος, τὴν πρωΐαν τῆς 29ης Μαΐου 1453, ἡμέραν Τρίτην, πεντηκοστὴν τρίτην ἡμέραν τῆς πολιορκίας.

ΓΟΥΣΤΑΒΟΣ ΖΑΟΥΜΒΕΡΖΕ

ΑΙ ΕΟΡΤΑΙ ΤΗΣ ΕΠΤΑΝΗΣΟΥ

ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΩΝ ΙΟΝΙΩΝ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ

Η Ἑπτάνησος ἐπανηγύρισε τὴν πεντηκοστὴν ἐπέτειον τῆς ἑνώσεώς της μὲ τὸ Ἐλεύθερον Ἑλληνικὸν Βασίλειον, καὶ ἡ ἐπέτειος αὕτη κατὰ θείαν οἰκονομίαν συμπίπτει μὲ τὴν προσάρτησιν τῆς Νοτίου καὶ τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας, μεγάλου μέρους τῆς Ἠπείρου, τῶν νήσων, καὶ τῆς Κρήτης. Ἐντὸς πεντηκονταετίας τὸ Ἑλληνικὸν βασίλειον, τὸ ἀπὸ Ταινάρου μέχρις Ὄρθρυος, τοῦ ὁποίου ὁ πληθυσμὸς μόλις ὑπερέβαινε τότε τὸ ἑκατομμύριον ἐπενταπλασιάσθη. Ἂς ἐλπίσωμεν δὲ ὅτι, μετὰ ἄλλα πεντήκοντα ἔτη, ἡ μὲν Ἑπτάνησος θὰ ἑορτάζῃ τὴν ἑκατονταετηρίδα τῆς προσαρτήσεώς της, ὁλόκληρος δὲ ὁ Ἑλληνισμὸς τὴν ἀποκατάστασιν ὁλοκλήρου τῆς Φυλῆς εἰς ἕνα Κράτος.

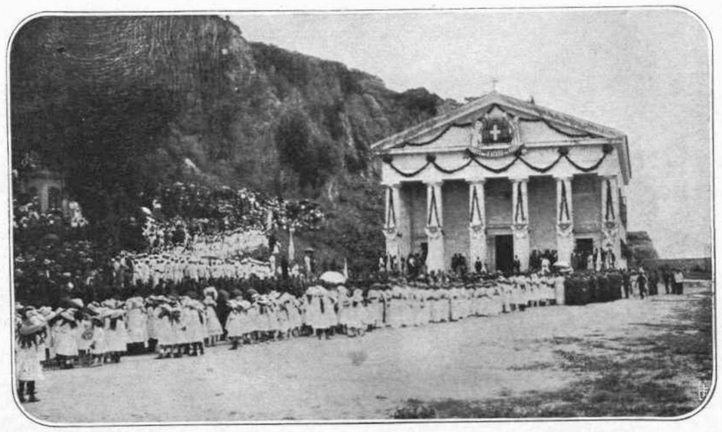

ΑΙ ΕΟΡΤΑΙ ΤΗΣ ΕΠΤΑΝΗΣΟΥ.—Ὁ ἐν Κερκύρᾳ ναὸς τοῦ Ἁγίου Γεωργίου εἶχε διακοσμηθῆ θαυμασίως, τὰ δὲ σχολεῖα καὶ ὁ ἄλλος κόσμος εἶχε παραταχθῆ ἀναμένων τοὺς Βασιλεῖς.

Μεγάλαι ὑπῆρξαν τῆς Ἑπτανήσου αἱ περιπέτειαι ἐν τῇ ἐξελίξει τῆς Ἱστορίας.

Ἀποτελοῦσα μέρος τῆς Ἑλληνικῆς Αὐτοκρατορίας τοῦ Βυζαντίου μέχρι τοῦ 1185 περιῆλθεν ἐν μέρει ἔκτοτε εἰς τὸν βασιλέα τῆς Σικελίας. Μετ' ὀλίγα ὅμως ἔτη ὁ Ἕλλην Αὐτοκράτωρ ἀνέκτησε τὴν Κέρκυραν, ἀπομενάσης τῆς Κεφαλληνίας καὶ τῆς Ζακύνθου εἰς τὸν βασιλέα τῆς Σικελίας.

Περὶ τὰ μέσα τῆς 14ης ἑκατονταετηρίδος οἱ Τοῦρκοι, προσορμισθέντες εἰς τὴν Κεφαλληνίαν, κατέλαβον αὐτὴν καὶ ἤρχισαν νὰ ἐρημώνουν τὴν νῆσον. Ἀκολούθως κατέλαβον καὶ τὴν Ζάκυνθον. Ἀλλ' ἡ Τουρκικὴ κυριαρχία ὑπῆρξε βραχεῖα. Κατὰ τὸ 1482 οἱ Τοῦρκοι ἀντικατεστάθησαν ἀπὸ τοὺς Βενετοὺς ἐν τῇ κατοχῇ τῆς Ζακύνθου, κατὰ δὲ τὸ ἔτος 1684 ὁλόκληρος ἡ Ἑπτάνησος ἔγεινε Βενετική. Ἡ Κέρκυρα μετὰ τὴν τελευταίαν κατάληψιν τῶν νήσων ἔγεινε τὸ ὁρμητήριον τῶν Βενετῶν, οἵτινες ἀνήγειραν ἐπ' αὐτῆς ἰσχυρότατα φρούρια.

Κατὰ τὸ 1797 ἡ Ἑπτάνησος περιῆλθεν εἰς τοὺς Γάλλους. Ἡ Γαλλικὴ Δημοκρατία ἐπεριποιήθη πολὺ τοὺς νησιώτας, ἀνεγνώρισε δὲ ὡς ἐπίσημον γλῶσσαν τῆς Ἰονίου Πολιτείας τὴν Ἑλληνικήν. Ἀλλ' ἡ Γαλλικὴ κατοχὴ ὑπῆρξε βραχυχρόνιος. Ἰσχυραὶ δυνάμεις τῆς Ρωσσίας, συμμαχούσης τότε μετὰ τῆς Τουρκίας, κατέλαβον τὰς νήσους. Ἡ Ρωσσικὴ Κυβέρνησις ἐν τούτοις εὐνοοῦσα τοὺς Ἑπτανησίους, κατώρθωσε νὰ πείσῃ τοὺς Τούρκους, ὅπως χορηγήσουν σύνταγμα εἰς τοὺς Ἰονίους. Ἐκλήθησαν λοιπὸν ὑπὸ τῆς Πύλης εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ὁ Καποδίστριας καὶ ὁ Δεσύλλας καὶ κατόπιν διαπραγματεύσεων ὑπεγράφη συνθήκη, διὰ τῆς ὁποίας ἡ Πύλη ἀνεγνώριζε τὴν Αὐτονομίαν τῆς Ἑπτανήσου, ὑποχρεωθείσης νὰ πληρώνῃ εἰς τοὺς Τούρκους 75 χιλιάδας γροσίων κατ' ἔτος.

Κατὰ τὸ 1807 κατέλαβαν τὴν Ἑπτάνησον καὶ πάλιν οἱ Γάλλοι, τοὺς ὁποίους ἀντικατέστησαν μετά τινα ἔτη οἱ Ἄγγλοι. Ἔκτοτε ἡ Ἑπτάνησος ἔμεινεν ὑπὸ τὴν Ἀγγλικὴν προστασίαν μέχρι τοῦ 1864, ὁπότε ὁ Βρεττανικὸς λαός, ὑπείκων εἰς τὴν ἐπιθυμίαν τῶν Ἰονίων, ἐξεχώρησε τὰς νήσους εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ὑπὸ τὴν Ἀγγλικὴν προστασίαν οἱ Ἑπτανήσιοι δὲν ἐπέρασαν καὶ πολὺ καλά. Οἱ ἁρμοσταί, τοὺς ὁποίους ἀπέστελλεν εἰς τὴν Ἑπτάνησον ἡ Ἀγγλία, δὲν ἐφάνησαν ὅσον ἔπρεπεν ἀνθρωπισταὶ καὶ πολιτισμένοι. Οἱ ἁρμοσταὶ οὗτοι περιεβλήθησαν τὴν ὑπερτάτην δικαστικὴν ἐξουσίαν, ἐκήρυξαν δ' ἐπίσημον γλῶσσαν τῆς Ἑπτανήσου τὴν Ἀγγλικὴν καὶ τὴν Ἰταλικήν.

Οὕτως ἔζησαν οἱ Ἰόνιοι μέχρι τοῦ 1824, ὁπότε ἀπέθανεν ὁ ἁρμοστὴς Μαϊτλανδ. Ὁ διαδεχθεὶς ἐκεῖνον Φρειδερῖκος Ἄδαμ ἦτον ὅλος ἀντίθετος τῶν προκατόχων του, ἐπέδειξε δὲ μεγάλην αὐστηρότητα ἀπέναντι τῶν ὀργάνων τῆς ἐξουσίας, τὰ ὁποῖα κατεπίεζον τὸν λαόν. Ἐπ' αὐτοῦ συνέστη ἡ περίφημος Ἰόνιος Ἀκαδημία, τὸ πρῶτον τοῦτο Ἑλληνικὸν Πανεπιστήμιον.

Κατὰ τὸ 1832 ὁ Ἄδαμ ἀντικατεστάθη ἀπὸ τὸν Νοῦγγεντ. Καὶ τούτου ἡ διοίκησις ἦτο τιμία καὶ χρηστή. Ὁ Νοῦγγεντ ὑπεβοήθησε τὴν εἰσχώρησιν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τῆς διοικήσεως καὶ δὲν ἠναντιώθη εἰς πᾶσαν ἄλλην ἐκδήλωσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ πατριωτισμοῦ. Τοῦτο δυσηρέστησε τοὺς ἐν Ἀγγλίᾳ, οἱ ὁποῖοι καὶ τὸν ἀνεκάλεσαν. Τὸν Νοῦγγεντ διεδέχθη ὁ στρατηγὸς Δούγλας, τοῦ ὁποίου ἡ ἀπολυταρχικὴ διοίκησις ἐξηρέθισε πολὺ τοὺς Ἑπτανησίους. Ἡ ἀντιπολίτευσις, τῆς ὁποίας ἡγεῖτο ὁ Μουστοξύδης, κατώρθωσε νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἀνάκλησίν του. Τὸν Δούγλας ἀντικατέστησεν ὁ Σήτων ὅστις ἀντιθέτως ἐπέδειξε πολὺν φιλελληνισμόν.

Ἡ ἵδρυσις τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου, ἡ κάθοδος τοῦ Ὄθωνος, ἡ συνταγματικὴ ἐπανάστασις τοῦ 44, ἦσαν γεγονότα, τὰ ὁποῖα δὲν ἠδύναντο νὰ μὴν ἔχουν ἀντίκτυπον ἐπὶ τῆς Ἑπτανήσου. Καὶ ὁ λαός της, ὅστις ποτὲ δὲν ἐλησμόνησε τὴν Ἑλληνικότητά του διὰ τῶν πολιτικῶν αὐτοῦ ἡγετῶν, Καρούσου, Μουστοξύδη, Ζαμπελίου, Ρώμα, Κουρῆ, Παδοβᾶ διεκήρυξε τὴν ἐπιθυμίαν του, ὅπως ἑνωθῇ μετὰ τῆς μητρὸς Ἑλλάδος. Ὁ περιορισμὸς ὅστις εἶχε τεθῇ εἰς τὰς ἐλευθερίας τῶν Ἰονίων διὰ τοῦ συντάγματος τοῦ 1817 δὲν ἐπέτρεπε τὴν ἐλευθέραν ἐκδήλωσιν τοῦ δημοσίου φρονήματος. Ἀλλ' ὅτε κατὰ τὸ 1848 ἡ Ἀγγλικὴ προστασία ἠναγκάσθη νὰ παραχωρήσῃ εἰς τοὺς Ἑπτανησίους τὴν ἐλευθεροτυπίαν καὶ τὴν ἐλευθέραν ἐκλογὴν τῶν βουλευτῶν, τότε ἀνεπήδησε τὸ μέγα, τὸ ἀλησμόνητον ἐκεῖνο ἐθνικὸν κόμμα τῶν ῥιζοσπαστῶν, τὸ ὁποῖον ἀπῄτει τὴν ἄμεσον ἕνωσιν τῆς Ἑπτανήσου μετὰ τῆς Ἑλλάδος.

Πρώτη ἐφημερὶς ὁ «Φιλελεύθερος» τοῦ Ζερβοῦ ἐνεφανίσθη τότε. Δὲν κατώρθωσεν ὅμως νὰ ἐκδώσῃ πολλοὺς ἀριθμοὺς τῆς ἐφημερίδος του ὁ ἀείμνηστος πατριώτης, διότι ἐξωρίσθη μετὰ τοῦ Λειβαδᾶ ἐπὶ ἑξάμηνον εἰς Παξούς. Μετ' ὀλίγον ἐνεφανίσθη ἡ «Ἀναγέννησις» τοῦ Μομφερράτου, ἐφημερὶς ἐμπνεομένη ἀπὸ τὰ ἴδια φρονήματα.

Ἐν τῷ μεταξὺ λήγει ἡ ἐξορία τοῦ Ζερβοῦ. Ἐπιστρέφων οὗτος ἐπαναλαμβάνει τὴν ἔκδοσιν τοῦ «Φιλελευθέρου», δι' οὗ ἐκ νέου κηρύττει τὴν παῦσιν τῆς Προστασίας καὶ τὴν ἕνωσιν τῶν νήσων μὲ τὴν Ἑλλάδα. Τόσον

ΑΠΟ ΤΟ ΛΥΚΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ.
Ἡ δεσποινὶς Μαρία Ι. Σέρβη, θυγάτηρ τοῦ Γραμματέως τῆς Εἰσαγγελίας τῶν Πλημμελειοδικῶν, ἀρχηγὸς τῆς ὁμάδος τῶν χορικῶν Μακεδονίας, αἱ ὁποῖαι ἐχόρευσαν ἐνώπιον τοῦ Κάϊζερ εἰς τὴν Κέρκυραν.

ὅμως ὁ Ζερβός, ὅσον καὶ ὁ Μομφερράτος ἐξορίζονται καὶ πάλιν εἰς Ἀντικύθηρα.

Κατὰ τὸ 1849 ἐξεράγη εἰς τὴν Κεφαλληνίαν ἡ στάσις τοῦ Σεπτεμβρίου, καθ' ἣν ὁ ἁρμοστὴς Οὐάρδος ἐπέδειξεν ὅλην του τὴν θηριωδίαν.

Οἱ ἐξόριστοι δὲν μένουν ἀδρανεῖς. Ὑποβάλλουν ἀναφορὰν εἰς τὴν Βουλήν, εἰς ἣν ἐκθέτουν λεπτομερῶς τὰ αἴτια τῆς στάσεως καὶ τὰς κακουργίας τοῦ Οὐάρδου. Τετρακόσιοι ἐμαστιγώθησαν τότε, λέγει ὁ Ζερβός, τεσσαράκοντα ἀπηγχονίσθησαν, τριάντα σπίτια ἐπυροβολήθησαν, εἴκοσι καὶ εἰς ἐξωρίσθησαν.

Οὕτως εἶχον τὰ πράγματα τῆς Ἑπτανήσου, ὅτε συνεκροτήθη ἡ 9η Βουλή, εἰς τὴν ὁποίαν ἐνεφανίσθη τὸ ῥιζοσπαστικὸν κόμμα καὶ μετὰ θάρρους διεκήρυξεν ὅτι, ἡ ὁμόθυμος καὶ ἀμετάτρεπτος θέλησις τοῦ Ἑπτανησιακοῦ λαοῦ εἶναι ἡ ἕνωσις αὐτοῦ μετὰ τῆς μητρὸς Ἑλλάδος. Ἐκεῖ ἠκούσθησαν λόγοι θαυμασίως πατριωτικοί, τοῦ Ζερβοῦ, τοῦ Μομφεράτου, τοῦ Ἰακωβάτου, τοῦ Δομενεγίνη, τοῦ Λειβαδᾶ, τοῦ Ποφάντη, τοῦ Παΐση καὶ ὅλων τῶν ἄλλων ῥιζοσπαστῶν.

Ἀλλ' ἀκόμη δὲν εἶχε τελειώσει ἡ ἀνάγνωσις τοῦ Ἑνωτικοῦ ψηφίσματος καὶ ὁ Ἁρμοστὴς δεσποτικῶς διαλύει τὴν Βουλήν. Αἱ καταδιώξεις ὑπερέβησαν τότε πᾶν ὅριον. Στίφη στρατιωτῶν περιήρχοντο τὰς νήσους κ' ἐφυλάκιζον πάντα ὁπωσδήποτε ἔχοντα διάθεσιν διαμαρτυρίας, ἢ τάσεις ἐθνικόφρονας.

Ὁ Ἠλίας Ζερβὸς καὶ ὁ Ἰωσὴφ Μομφερρᾶτος συλληφθέντες ἐξωρίσθησαν ἐπὶ ὁλόκληρον ἑξαετίαν, ὁ μὲν Ζερβὸς εἰς Ἀντικύθηρα, ὁ δὲ Μομφερρᾶτος εἰς Ἐρικοῦσαν. Τί ὑπέφεραν ἐκεῖ οἱ ἐξόριστοι εἶναι ἀνώτερον πάσης περιγραφῆς. Ἰδοὺ πῶς περιγράφει ὁ Ζερβὸς τὸν τόπον τῆς ἐξορίας του: «Πεντήκοντα ὡς ἔγγιστα οἰκογένειαι διεσπαρμέναι ἔνθεν κἀκεῖθεν ἀπαρτίζουν τὸν πληθυσμὸν τῆς νήσου τῶν Ἀντικυθήρων. Αἱ οἰκίαι των κατεσκευασμέναι ἄνευ ἀσβέστου, εἶναι ὡς αἱ ποιμενικαὶ καλύβαι... Ἐσωτερικῶς διαχωρίζονται εἰς κρύπτας, ὁμοίας σχεδὸν μὲ τὰς κυψέλας τῶν μελισσῶν, καθύγρους, βορβορώδεις. Τὰ πυκνὰ σκότη συνοδεύουν τοὺς ὕπνους τῶν κατοίκων, ὡς ἡ ῥακώδης πενία καλύπτει τὰς σάρκας των, ἀσθενοῦντες δὲν θεραπεύονται καὶ ἰατρὸς οὐδέποτ' ἐπισκέπτεται τὴν κλίνην των. Πολλάκις μόνος ὁ πατὴρ μεταφέρει ἐπὶ τῶν ὤμων του, ἀνασκάπτει τὸ μνῆμα κἐνταφιάζει τὸ πτῶμα τῶν ἰδίων τέκνων του. Εἰς μίαν δὲ τῆς νήσου ταύτης ἢ μᾶλλον τοῦ καταχθονίου τούτου βαράθρου Βόρειον ἐσχατιάν, κοιλωτὴν ὡς ὁ τάφος καὶ ἀγρίαν ὡς κρημνός, καλουμένην Ποταμόν, εἶχον τὴν διαμονήν μου. Ἐντὸς τῶν ἀποτεφρωμάτων τούτων τῆς Φύσεως ἠγείροντο ἐννέα οἰκήσιμοι οἰκίαι. Μία δὲ ἀπὸ ταύτας εἰς τὴν Δυτ. ὄχθην ἀπέναντι ἐκείνης τοῦ ὑπαστυνόμου μὲ παράθυρα ἄνευ ὑέλων, μὲ διαφόρους ὀπὰς ἢ φεγγίτας, μὲ στέγην οὕτως εἰπεῖν ἄστεγον καὶ ὑδροστάζουσαν ἐν καιρῷ χειμῶνος καὶ μὲ σμήνη ἀκαθάρτων ζωϋφίων ὡρίσθη ὡς φυλακή μου...' Ἐντὸς αὐτῆς εἶχε πρό τινος προσβληθῆ μία γυναῖκα ἀπὸ ἐλεφαντίασιν ...»

ΑΠΟ ΤΟ ΛΥΚΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ.
Ἡ δεσποινὶς Ἀνδ. Μαυρογένους, ἀρχηγὸς ὁμάδος χορευτριῶν τοῦ Λυκείου.

Τοιαῦτα ὑφέφερον οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι, οἱ δικαίως κληθέντες Ἐθνομάρτυρες. Ἀλλὰ καὶ οἱ συντάκται τοῦ ἐν Ζακύνθῳ «Ῥήγα» Καλλίνικος καὶ Δομενεγίνης ἐπίσης ἐξωρίσθησαν ἐπὶ δύο ὁλόκληρα ἔτη. Οἱ δὲ ἐκδόται τοῦ ἐν Κεφαλληνίᾳ «Χωρικοῦ» καὶ τοῦ «Ῥιζοσπάστου» τῆς Κερκύρας διετέλεσαν ἐπὶ μακρὸν εἰς τὰς φυλακάς. Καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἐκ τῶν ῥιζοσπαστῶν ὑπέστησαν τὰ πάνδεινα. Ἐν γένει ἡ Ἑπτάνησος ἐτρομοκρατήθη τότε. Ἀλλ' οἱ ἀγῶνες τῶν τέκνων της δὲν ἔμειναν ἀτελεσφόρητοι.

*

Κατὰ τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1859 ἡ Ἑπτανησιακὴ Βουλὴ τῆς 11ης περιόδου διεκήρυξε τὸν ὁμόθυμον πόθον της, ὅπως ἑνωθῇ ἡ Ἑπτάνησος μὲ τὴν Ἑλλάδα: «Ἡ μόνη καὶ ὁμόθυμος θέλησις τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ὑπῆρξε καὶ εἶναι ἡ ἕνωσις ἀπάσης τῆς Ἑπτανήσου μὲ τὴν Ἑλλάδα».

Ἡ ἑπομένη σύνοδος τῆς βουλῆς ἔγεινε τὸν Μάρτιον τοῦ 1854. Ἐν τῷ μεταξὺ ἐξεράγη ὁ Κριμαϊκὸς πόλεμος. Ὁ Βασιλεὺς Ὄθων παρασυρθεὶς ἀπὸ τὴν κοινὴν γνώμην, ἡ ὁποία ἐθεώρει τοῦτον πόλεμον τοῦ Σταυροῦ κατὰ τῆς Ἡμισελήνου, ἐπέτρεψε τὴν ἔξοδον σωμάτων ἀνταρτικῶν εἰς Ἤπειρον. Εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον ἔλαβον μέρος καὶ πολλοὶ Ἑπτανήσιοι, ἐκ τῶν ὁποίων καὶ δύο βουλευταὶ τῆς διαλυθείσης Βουλῆς. Ἡ συμμετοχὴ αὕτη τῶν Ἰονίων ἐτάραττε ποικιλοτρόπως τὴν Ἀγγλικὴν προστασίαν. Ἐξ ἄλλου ἡ ἑνωτικὴ προπαγάνδα ἐνετείνετο. Μικρὸν κατὰ μικρὸν τὸ ζήτημα τῆς Ἑπτανήσου ἔγεινε διεθνές, ὅπως τὸ Κρητικόν, καὶ ὁ Εὐρωπαϊκὸς τύπος ἀφιέρωνεν ἀλλεπάλληλα ἄρθρα

ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ.—Ἕνα ἀπὸ τὰ διακεκοσμημένα περίπτερα κατὰ τὴν ἐν τῷ Ἀρσακείῳ ὀργανωθεῖσαν, πρωτοβουλίᾳ τῆς Δεσποινίδος Βαρουξάκη, ὡραίαν ἑορτήν.

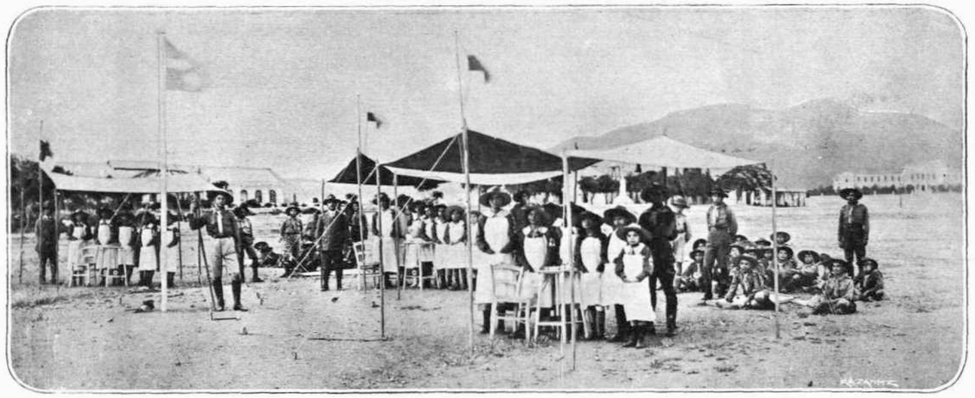

Αἱ ΠΡΟΣΚΟΠΟΙ. — Εἶναι αἱ πρῶται αὐταὶ Ἑλληνίδες Πρόσκοποι. Ἐξασκηθεῖσαι τελείως εἰς νοσοκομειακὰ κυρίως, συντεταγμέναι εἰς σῶμα μὲ ἀρχηγὸν καὶ βαθμοφόρους, μὲ τρεῖς σκηνὰς ἀποτελούσας τρία πλήρη χειρουργεῖα, τρέχουν ὅπου εἶναι ἀνάγκη διὰ νὰ παράσχουν τὴν συνδρομήν αὐτῶν. Τὸ ὀφείλομεν εἰς τὸ Πρότυπον Ἐκπαιδευτήριον Ἡλ. Κωνσταντινίδου, Λεωφόρος Ἀλεξάνδρας, ἀριθ. 2 καὶ 14.

εἰς τοῦτο. Ἡ Ἀγγλικὴ καὶ ἡ Γαλλικὴ Βουλὴ ἐπανειλημμένως ἠσχολήθη μὲ αὐτό.

Ἡ νέα φάσις τοῦ ζητήματος ἔκαμε τὴν Ἀγγλικὴν κυβέρνησιν νὰ σκεφθῇ ὡριμώτερον καὶ νὰποστείλῃ τὸν Γουλιέλμον Γλάδστωνα εἰς Ἑπτάνησον, ὅπως μελετήσῃ τὴν κατάστασιν.

Ὁ Γλάδστων περιῆλθε τὰς νήσους, προέβη εἰς λεπτομερεστάτας ἀνακρίσεις κ' ἐρεύνας, ἀλλ' ἀπὸ κάθε γωνίαν τῶν Ἰονίων μίαν κραυγὴν ἤκουσεν: «Ἕνωσις». Ἐπείσθη λοιπὸν καὶ ὁ ἴδιος, ὅτι, τὸ Ἑπτανησιακὸν ζήτημα δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ λυθῇ μὲ ἡμίμετρα. Ὁ Γλάδστων ἐπεσκέφθη καὶ τὰς Ἀθήνας καὶ μὲ τὴν εὐσυνειδησίαν, ἥτις ἐχαρακτήριζε τὸν πολιτικὸν τοῦτον ἄνδρα, ἐξήτασε κατὰ πόσον ἤθελεν εἶσθαι σκόπιμος κ' ἐπωφελὴς ἡ ἕνωσις τῶν Ἰονίων νήσων μὲ τὸ ἐλεύθερον βασίλειον, ἀπὸ ἀπόψεως πολιτικῆς ὠφελείας τῶν κατοίκων αὐτῶν.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ χάρτης τῆς Εὐρώπης μετεβάλλετο. Ἡ Γαλλικὴ ἐκστρατεία κατὰ τῆς Αὐστρίας συνετέλεσεν εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν μεγάλου μέρους τῆς Ἰταλίας καὶ εἰς τὴν βαθμαίαν πολιτικὴν ἀποκατάστασιν τοῦ Ἰταλικοῦ λαοῦ. Πανταχόθεν ἠκούοντο αἰνοι πρὸς τὸ δόγμα τῶν ἐθνοτήτων, τὴν νέαν αὐτὴν πολιτικὴν θρησκείαν τῆς Εὐρώπης.

Ἡ πολιτικὴ αὕτη ζύμωσις κατέστησεν ἔτι ὀξυτέρους ἐν τῷ ἀγῶνι των ὑπὲρ τῆς ἑνώσεως τοὺς ῥιζοσπάστας τῆς Ἑπτανήσου. Οὗτοι ἐζήτησαν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ δημοψηφίσματος διὰ τὴν λύσιν τοῦ Ἰονίου ζητήματος. Τρεῖς βουλευταί, οἱ Λομβάρδος, Βερίκιος, Πανάρετος, κατέθεσαν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ἔκκλησιν πρὸς τὰς Μεγάλας Δυνάμεις ἐπικαλούμενοι τὴν παρέμβασιν τοῦ πολιτισμένου κόσμου ὑπὲρ τοῦ δικαίου των.

Ἕνεκα τούτου ἀνεβλήθησαν αἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς ἐκείνης καὶ ἡ ἀναβολὴ αὕτη ἔγεινεν ἀφορμὴ συζητήσεων εἰς τὸ Ἀγγλικὸν κοινοβούλιον. Ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν τὸ χάσμα μεταξὺ Ἰονίου λαοῦ καὶ τῆς προστάτιδος Δυνάμεως ηὔξανε.

Κατὰ τὰς ἑπομένας βουλευτικὰς συνόδους οἱ ἀντιπολιτευόμενοι τὴν Προστασίαν Ἰόνιοι βουλευταὶ ηὐξήθησαν. Ὁ Ἀριστ. Βαλαωρίτης κατὰ τὰς συνόδους ταύτης εἰργάσθη ἀτρύτως διὰ τοῦ λόγου ὑπὲρ τῆς Ἑνώσεως.

Τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1862 ἐπῆλθεν ἡ ἔξωσις τοῦ Ὄθωνος καὶ ἡ Ἑλλὰς εὑρίσκετο εἰς πολιτικὴν ἀβεβαιότητα. «Τῆς Ἀγγλίας ἡ θέσις, ὡς εἶπεν εἰς ἐκ τῶν πανηγυριστῶν τῆς πεντηκονταετηρίδος, ἐν τοῖς διπλωματικοῖς διαβουλίοις καθίστατο ἑκάστοτε δυσχερὴς καὶ στενόχωρος, διότι εὐνοοῦσα τὴν Ἰταλικὴν ἑνότητα, ἐν ὀνόματι τῆς ἀρχῆς τῶν ἐθνικοτήτων, καὶ καταχρατοῦσα ἀφ' ἑτέρου ἄκουσαν καὶ διαμαρτυρομένην τὴν Ἑπτάνησον, ἐφωρᾶτο ἀντιφάσκουσα καὶ παλινῳδοῦσα». Ἡ εὐκαιρία τέλος ἔλαχε καὶ ταύτης προθύμως ἐπωφελήθη ἡ Ἀγγλικὴ διπλωματία. Αὕτη ὑπῆρξεν ἡ ἐκλογὴ ὡς Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος τοῦ ἀειμνήστου καὶ πολυκλαύστου Βασιλέως Γεωργίου. Ὁ Βασιλεὺς τῆς Δανίας ἐδήλωσεν ὅτι, θ' ἀπεδέχετο ὑπὲρ τοῦ ἀνεψιοῦ του τὸ στέμμα τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὸν ὅρον, ὅπως προσαρτηθῇ εἰς αὐτὴν ἡ Ἑπτάνησος.

Καὶ τοιουτοτρόπως κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1863 ἡ Βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας εἰς τὸν λόγον της ἐνώπιον τῶν δύο βουλῶν ἀνήγγειλε τὴν παραίτησιν ἀπὸ τῆς προστασίας ἐπὶ τῶν Ἰονίων νήσων.

Συνελήθη ἐν τῷ μεταξὺ ἡ 13η Ἰόνιος Βουλή, ἥτις ἐκήρυξε τὴν ἕνωσιν κατὰ τὴν 23 Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους 1863 διὰ τοῦ προέδρου της Παδοβᾶ. Κατελθόντος δὲ τοῦ Βασιλέως Γεωργίου ἐν τῷ μεταξὺ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐπισημοποιήθη ἡ ἕνωσις διὰ τῆς ὑψώσεως τῆς Ἑλληνικῆς σημαίας εἰς τὰς Ἰονίους νήσους τὴν 21 Μαΐου 1864 πρὸ πενῆντα ἀκριβῶς χρόνων.

* * *

Ο ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΤΥΦΟΥ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΣ

Εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τὸν Πειραιᾶ ἡ ἐπιδημία τοῦ κοιλιακοῦ τύφου ἥτις μᾶς ἐπισκέπτεται τακτικῶς ἕκαστον θέρος, ἐσημείωσε πλεῖστα κρούσματα. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι, αὐτὰς τὰς ἡμέρας παρατηρεῖται ποιά τις ὕφεσις, ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἀριθμὸν τῶν κρουσμάτων. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ κίνδυνος δὲν ἐξέλιπε — καὶ δὲν θὰ ἐκλείψῃ, ἐφ' ὅσον ἡ Ἑλληνικὴ πρωτεύουσα καὶ τὸ ἐπίνειόν της δὲν ἀποκτήσουν ἄφθονα νερά, καὶ σύστημα ὑπονόμων — νομίζομεν καλὸν νὰ πληροφορήσωμεν τοὺς ἀναγνώστας μας περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων ἑνὸς προφυλακτικοῦ ἀσφαλοῦς μέτρου ἐναντίον τοῦ τύφου. Ἐννοοῦμεν τὸν ἀντιτυφικὸν ἐμβολιασμόν.

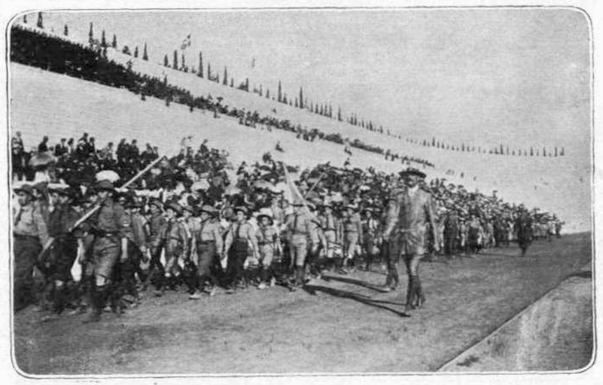

ΟΙ ΠΡΟΣΚΟΠΟΙ. — Εἰς τὸ Στάδιον ἐνεφανίσθησαν ἐφέτος, συντεταγμένοι εἰς τέλειον σῶμα, καὶ οἱ πρόσκοποι, οἱ ὁποῖοι ἔδωκαν δείγματα τῶν ἀσκήσεών των, γυμνασιόμενοι, διακομίζοντες ἀσθενεῖς, σβύνοντες πυρκαϊάς, ἐγκαθιστῶντες τηλεφωνογραμμάς κ τ.λ.

Ὁ ἀντιτυφικὸς ἐμβολιασμός, ὅστις ἤρχισε κ' ἐδῶ, ἀλλὰ μὲ κάποιαν δειλίαν, ἐφαρμοζόμενος ἐθαυματούργησεν ἀλλοῦ. Ὑπῆρξεν ἡ σωτηρία τῶν στρατιωτῶν κατὰ τοὺς ἀποικιακοὺς πολέμους. Καὶ ἀναφέρομεν ὡς παράδειγμα τὸν ἀποικιακὸν πόλεμον τῆς Ἰταλίας εἰς τὴν Τριπολίτιδα. Διαρκοῦντος τοῦ θέρους τοῦ 1912 ἐξετελέσθησαν εἰς τὴν Λιβύην 16191 ἐμβολιασμοί, οἱ μὲν μεμβόλιον Κολλὲ-Πφαϊφερ, οἱ δὲ μὲ πολυδύναμον ἐμβόλιον Βενσάν.

Ἰδοὺ τώρα καὶ τὰποτελέσματα τοῦ ἀντιτυφικοῦ τούτου ἐμβολιασμοῦ:

Ἐπὶ 6,691 ἀνδρῶν ὑποστάντων ἕνα μόνον ἐμβολιασμόν: Κρούσματα τύφου 9, θάνατοι 3, ἀσθενεῖς ἐπὶ τοῖς χιλίοις 1.34, θνητότης ἐπὶ τοῖς χιλίοις 0.4.

Ἐπὶ 5,427, ἐμβολιασθέντων δίς: Κρούσματα τύφου 9, θάνατος **κανείς**, ἀσθενεῖς ἐπὶ τοῖς χιλίοις 1,65, θνητότης ἐπὶ τοῖς χιλίοις 0.

Ἐπὶ 4,068 ἀνδρῶν, ἐμβολιασθέντων τρίς: Κρούσματα τύφου 3, θάνατος κανείς, ἀσθενεῖς 0,49 ἐπὶ τοῖς χιλίοις, θάνατοι ἐπὶ τοῖς χιλίοις 0.

Διὰ νὰ ἐννοήσετε καλύτερα τὴν προφυλακτικὴν δύναμιν τοῦ ἀντιτυφικοῦ ἐμβολίου πρέπει νὰ λάβετε ὑπ' ὄψει σας τὴν θνησιμότητα, ἥτις παρετηρήθη εἰς ἄλλους ἀποικιακοὺς πολέμους: Γαλλοπρωσσικός, ἀσθενεῖς 93.1 ἐπὶ τοῖς χιλίοις, θάνατοι 11.1 ἐπὶ τοῖς χιλίοις. Ἀγγλο-βοερικός, ἀσθενεῖς 151,56 ἐπὶ τοῖς χιλίοις, θάνατοι 21.07. Ἱσπανο-αμερικανικός, 192.65 ἀσθενεῖς ἐπὶ τοῖς χιλίοις, θάνατοι 14,63. Μαροκινός, 168.43 ἐπὶ τοῖς χιλίοις ἀσθενεῖς, 21,13 θάνατοι.

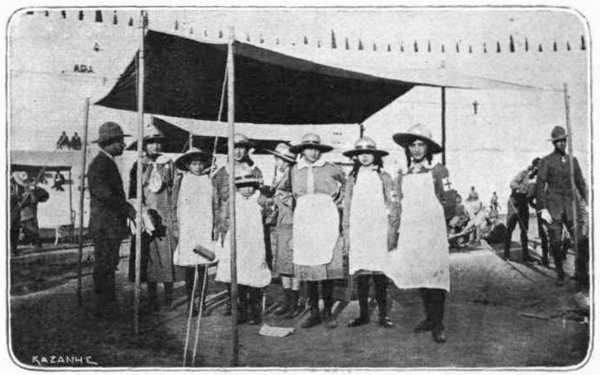

ΑΙ ΠΡΟΣΚΟΠΟΙ. — Μαζὶ μὲ τοὺς ἄρρενας συναδέλφους των ἐνεφανίσθησαν καὶ αἱ πρόσκοποι τοῦ Προτύπου Ἐκπαιδευτηρίου Η. Κωνσταντινίδου αἵτινες μὲ ἕνα τέλειον χειρουργεῖον ἀπέδειξαν πῶς πολλὰ δύνανται νὰ κάμουν ἐν ὥρᾳ πολέμου ὡς νοσοκόμαι.

Ἀπὸ τὰ προαναφερθέντα ἀποτελέσματα καὶ τὰς στατιστικὰς τῶν ἀσθενειῶν καὶ τῆς θνησιμότητος καταφαίνεται ἡ ἀποτελεσματικότης τοῦ ἀντιτυφικοῦ ἐμβολιασμοῦ, ὥστις εἶναι σχεδὸν τόσον ἀσφαλής, ὅσον καὶ ὁ κατὰ τῆς εὐλογίας ἐμβολιασμός.

Ζητήσατε λοιπὸν ἀπὸ τοὺς ἰατρούς σας νὰ σᾶς ἐμβολιάσουν. Ὄχι ὅμως ἅπαξ. Χρειάζονται τρεῖς ἀλλεπάλληλοι ἐμβολιασμοὶ διὰ νὰ εἶναι κανεὶς ἀσφαλὴς ὅτι, δὲν θὰ προσβληθῇ ἀπὸ τὴν ὀλεθριωτέραν αὐτὴν νόσον τοῦ Ἀττικοῦ θέρους.

Ο Δρ ΥΑΚΙΝΘΟΣ

* * *

✻ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ✻

— ΔΙΗΓΗΜΑ —

Ὁ Ἰάκωβος εἶχεν ὁρκισθῇ ὅτι, δὲν θὰ ἐνυμφεύετο ποτέ. Καὶ αἰφνιδίως ἕνα καλοκαίρι, εὑρισκόμενος εἰς τὰ λουτρά, ἄλλαξε γνώμην.

Ἕνα πρωί, καθὼς ἦτον ἐξαπλωμένος εἰς τὴν ἄμμον καὶ παρετήρει τὰς γυναῖκας ποὺ ἔβγαιναν ἀπὸ τὴν θάλασσαν, εἶδε καὶ τὴν Βέρθαν. Ἡ μορφή της, τὸ σῶμα της, τὸν ἐσαγήνευσαν.

Κατόρθωσε νὰ γνωρίσῃ τὴν οἰκογένειάν της καὶ ὕστερ' ἀπὸ ὀλίγον καιρὸν τὴν ἀγαποῦσε τρελλά. Ὅταν τὴν ἔβλεπεν, ἀπὸ μακρυὰ στὴν ἄμμουδιάν, ἔτρεμεν ὁλόκληρος, καὶ ὅταν ἦτο σιμά της, ἔμενε βουβός, δίχως νὰ προφέρῃ λέξιν, δίχως νὰ σκεφθῇ. Τὴν ἀγαποῦσε λοιπόν;

Δὲν ἤξευρε, δὲν ἐννοοῦσεν, εἶχεν ὅμως ἀποφασίσει νὰ πάρῃ αὐτὴν τὴν μικροῦλαν.

Οἱ γονεῖς στὴν ἀρχὴν δὲν τὸν ἤθελαν. Εἶχε κακὸν ὄνομα. Ἔλεγαν πῶς εἶχε μίαν ἐρωμένην, παλαιὰν ἐρωμένην, μίαν ἀπ' αὐτὲς τὶς ἀγάπες, ποὺ νομίζει κανεὶς πῶς ἀπέθαναν καὶ μολαταῦτα ζοῦν παντοτεινά.

Τότε λοιπὸν ἀπεμακρύνθη ἀπ' αὐτὴν χωρὶς νὰ θελήσῃ οὔτε κἂν διὰ τελευταίαν φορὰν νὰ ἴδῃ αὐτήν, αὐτήν, μὲ τὴν ὁποίαν εἶχε περάσει ὁλόκληρον ζωὴν μαζί. Ἕνας φίλος ἀνέλαβε νὰ κανονίσῃ μικρὸν εἰσόδημα διὰ τὴν ἐγκαταλειφθεῖσαν. Ὁ Ἰάκωβος ἐπλήρωσε, ἀλλὰ δὲν ἠθέλησε νὰκούσῃ τίποτε περὶ αὐτῆς ἄλλο.

Ἔλεγαν ὅτι, καὶ τ' ὄνομά της ἀκόμη τὸ εἶχε λησμονήσει. Δὲν ἄνοιξε ποτὲ τὰ γράμματά της. Καθ' ἑβδομάδα τὸ ἀδέξιο γράψιμο τῆς λησμονημένης καὶ καθ' ἑβδομάδα τὸ πεῖσμα της ἐμεγάλωνε. Ἐξέοχιζε τὰς ἐπιστολάς της, χωρὶς νὰ τὰς ἀνοίξῃ, μαζὶ μὲ τὸν φάκελλον, δίχως νὰ διαβάσῃ οὔτε μίαν γραμμήν. Ἤξευρε τὰ κλάματά της· τὰ παράπονά της.

*

Ἡ οἰκογένεια τῆς Βέρθας ἐπιφυλακτική, ἀφῆκε νὰ περάσῃ ὁλόκληρος ὁ χειμῶνας, γιὰ νὰ τὸν δοκιμάσουν. Τὴν ἄνοιξιν ἔγειναν οἱ ἀρραβῶνες.

Ὁ γάμος ἔγεινε κατὰ τὰς ἀρχὰς Μαΐου.

Εἶχαν ἀποφασίσει νὰ μὴ κάμουν τὸ κλασικὸ ταξεῖδι τοῦ γάμου. Ἔπειτα ἀπὸ ἕνα μικρὸν χορόν, ὁ ὁποῖος θὰ ἐκρατοῦσε τὸ πολὺ ἕως τὰς ἕνδεκα τῆς νυκτός, οἱ νεόνυμφοι θὰ ἐπερνοῦσαν τὴν πρώτην νύκτα τοῦ γάμου των στὸ οἰκογενειακὸν σπίτι τῆς Βέρθας καὶ τὸ πρωὶ θἄφευγαν μόνοι γιὰ τὴν ἀγαπημένην ἀμμουδιὰν εἰς τὴν ὁποίαν εἶχαν ἀγαπηθῇ.

Εἶχε νυκτώσει. Οἱ ἄλλοι ἐχόρευαν εἰς τὴν αἴθουσαν. Ὁ γαμβρὸς καὶ ἡ νύμφη ἦσαν μόνοι σ' ἕνα Ἰαπωνικὸ σαλονάκι, μόλις φωτιζόμενον ἀπὸ ἕνα χρωματιστὸν φανάρι, ποὺ ἐκρέμετο ἀπὸ τὸ ταβάνι σὰν μεγάλο αὐγό. Ἀπὸ τὸ μισάνοικτον παράθυρον ἔμπαινε κάπου-κάπου καὶ τοὺς ἐθώπευεν ἡ ἀρωματισμένη πνοὴ τῆς ἐαρινῆς βραδειᾶς. Δὲν ἔλεγαν τίποτε, ἦσαν πιασμένοι ἀπὸ τὰ χέρια καὶ κάποτε-κάποτε τὰ ἔσφιγκαν μὲ ὅλην των τὴν δύναμιν. Ἐκείνη ἐκύτταζε μακρυά της, φοβισμένη κάπως ἀπὸ τὴν μεταβολὴν ποὺ ἐγίνετο εἰς τὴν ζωήν της, γελαστὴ ὅμως, συγκεκινημένη, ἕτοιμη νὰναλυθῇ εἰς δάκρυα, καὶ κάποτε τρελλὴ ἀπὸ τὴν χαράν της. Ἐνόμιζε πῶς ὅλος ὁ κόσμος εἶχεν ἀλλάξει μαζί της, ἦτον ἀνήσυχη δίχως νὰ ἠξεύρῃ τὸν λόγον, καὶ ἠσθάνετο ὅλον της τὸ σῶμα πλημμυρισμένον ἀπὸ μίαν ἄγνωστην ἡδονικὴν κούρασιν.

*

Ἔξαφνα, ἄνοιξε μιὰ θύρα κ' ἕνας ὑπηρέτης ἔφερεν ἕνα γράμμα ἐπεῖγον. Ὁ Ἰάκωβος ἐπῆρε τὸ γράμμα τρομαγμένος ἀπὸ ἕναν ἄγνωστον κ' ἔξαφνικὸν τρόμον· τὸν τρόμον τῆς ἀποτόμου συμφορᾶς.

Ἐκύτταξε τὸν φάκελλον, δίχως νὰ τολμᾷ νὰ τὸν ἀνοίξῃ. Ἐσκέφθη νὰ τὸν βάλῃ στὴν τσέπην του· νὰ μὴ τὸ διαβάσῃ τὸ γράμμα.

Εἰς μίαν ἄκρην ὅμως τοῦ φακέλλου δύο λέξεις σημαντικαί: «Λίαν ἐπεῖγον», τὸν ἐφόβιζαν. Τὸ ἄνοιξε λοιπόν, τὸ ἐδιάβασεν, ἔγεινε κάτωχρος, τὸ διέτρεξεν ὁλόκληρον διὰ μιᾶς, κἔπειτα πάλιν ἄρχισε νὰ τὸ ξανασυλλαβίζῃ.

Ὅταν ἐσήκωσε τὸ κεφάλι του ἀπὸ τὸ διάβασμα, ἐφάνη καταταραγμένος. Ἐψιθύρισε: «Βέρθα μου... Στὸν καλύτερό μου φίλο συμβαίνει ἕνα μεγάλο δυστύχημα. Ἔχει ἀνάγκην νὰ μὲ ἰδῇ. Πρόκειται περὶ τῆς ζωῆς του. Δὲν θὰ λείψω οὔτε εἴκοσι λεπτὰ τῆς ὥρας. Θὰ γυρίσω ἀμέσως». Τρομαγμένη, ἡ Βέρθα μόλις ἐπρόφθασε νὰρθρώσῃ: «Ναί, πήγαινε». Δὲν ἦτον ἀκόμη **ἀρκετὰ γυναῖκα,** διὰ νὰ τὸν ἐρωτήσῃ, περὶ τίνος ἀκριβῶς ἐπρόκειτο. Αὐτὸς ἔφυγεν. Ἐκείνη ἔμεινε μόνη της, ἀκούουσα τοὺς ἄλλους, νὰ χορεύουν εἰς τὸ πλάγι της.

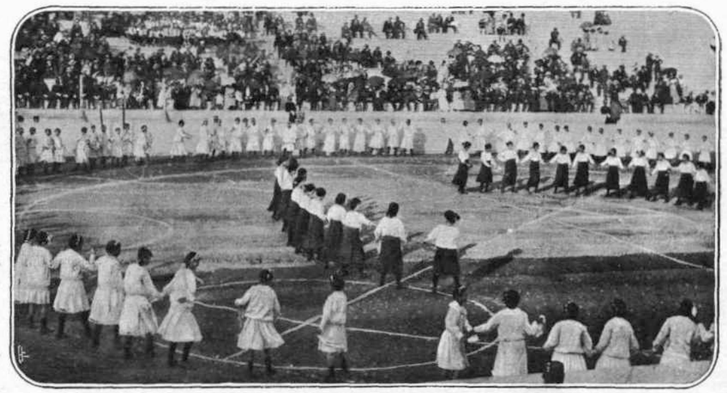

ΤΟ ΑΡΣΑΚΕΙΟΝ ΕΙΣ ΤΟ ΣΤΑΔΙΟΝ. — Μίαν ἀλησμόνητον ἑορτὴν εἰς τὸ Στάδιον ὠργάνωσε τὸ Ἀρσάκειον, καθ' ἣν χίλιαι καὶ πλέον μαθήτριαι ἀνθοστεφεῖς καὶ κρατοῦσαι σημαίας ἔκαμαν θαυμασίους ἐλιγμοὺς, ἐχόρευσαν καὶ ἐγυμνάσθησαν.

Εἶχε πάρει ἕνα καπέλλο στὴν τύχην, ἕνα παλτὸ καὶ κατέβη τὴν σκάλαν πηδῶν. Ποὶν ἐξέλθῃ στὸν δρόμον, ἐστάθη κάτω ἀπὸ τὸ φανάρι τῆς αὐλῆς κ' ἐξαναδιάβασε τὸ γράμμα. Ἰδοὺ τί ἔλεγε:

Κύριε,

Μία γυναῖκα, ὀνομαζομένη Ραβέ, παλαιά σας φίλη, ἔτεκε πρὸ ὀλίγου καὶ ἰσχυρίζεται ὅτι, τὸ παιδὶ εἶναι ἰδικόν σας. Ἡ μητέρα ἀποθνήσκει καὶ θέλει νὰ σᾶς ἴδῃ. Λαμβάνω τὸ θάρρος νὰ σᾶς γράψω καὶ νὰ σᾶς ἐρωτήσω, ἂν θέλετε νὰ κάμετε αὐτὴν τὴν τελευταίαν χάριν εἰς αὐτὴν τὴν γυναῖκα, ἡ ὁποία φαίνεται πολὺ δυστυχής.

Πρόθυμος

ΜΠΟΝΑΡ, ἰατρὸς

Ἡ ἀγωνία εἶχεν ἀρχίσει, ὅταν αὐτὸς εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν της. Κατ' ἀρχὰς δὲν τὴν ἀνεγνώρισεν. Ὁ γιατρὸς καὶ δύο νοσοκόμες τὴν ἐπεριποιοῦντο. Δύο κεριὰ ἐφώτιζαν τὸ δωμάτιον. Ὀπίσω ἀπὸ τὸ κρεββάτι εἰς ἕνα λίκνον, ὁμοιάζον μὲ καλάθι, τὸ μωρὸ ἐφώναζε καὶ σὲ κάθε του

φωνὴ ἡ μητέρα ἐπροσπαθοῦσε νὰ κινηθῇ, παγωμένη ἀπὸ τὰ κρύα ἐπιθέματα ποῦ τὴς ἔβαζε ὁ γιατρός. Ἐγνώρισε τὸν Ἰάκωβον κ' ἐπροσπάθησε νὰ σηκώσῃ τὰ χέρια της. Δὲν ἠμπόρεσε. Τόσο ἦσαν ἀδυνατισμένα. Κέπάνω εἰς τὰ χλωμά της μάγουλα ἤρχισαν νὰ ῥέουν δάκρυα.

Ἔπεσε γονατιστὸς κοντὰ στὸ κρεββάτι, ἔπιασε τὸ χέρι της, τὸ ὁποῖον ἐκρέμετο, καὶ τὸ ἐκάλυψε μὲ τρελλὰ φιλήματα. Ἔπειτα, σιγὰ-σιγὰ ἐπλησίασε πρὸς τὸ πρόσωπό της ποῦ ἐσκιροῦσεν εἰς τὰ χάδια της. Μία νοσοκόμος ποῦ ἐκρατοῦσεν ἕνα κερί, τοὺς ἐφώτιζεν, ἐνῷ ὁ γιατρός, ὅστις εἶχε παραμερίσει, τοὺς ἐκύτταζε ἀπὸ μίαν ἄκρην τοῦ δωματίου.

*

Τότε μία σβυσμένη φωνή, κομμένη ἀπὸ τὸ ἀσθμα τοῦ εἶπε:

—Θὰ πεθάνω, ἀγατημένε μου... Πές μου: Θὰ μείνῃς ὡς τὴν τελευταίαν στιγμήν;... Μὴ μάφήσῃς πλέον, μὴ μ' ἀφήσῃς τὴν τελευταίαν ὥραν.

Ἐκεῖνος τὴν ἐφιλοῦσεν εἰς τὸ μέτωπον, εἰς τὰ μαλλιά της, κλαίων μὲ λυγμούς.

Κουρασμένη, λιποψυχισμένη, δὲν ἠμπόρεσε νὰ συνεχίσῃ τὴν ὁμιλίαν της. Ἔπειτα τοῦ εἶπε:

— Εἶναι δικό σου τὸ μωρό. Σοῦ τὸρκίζομαι. Σοῦ τὸρκίζομαι εἰς τὸνομα τοῦ Θεοῦ, εἰς τὴν ψυχήν μου. Δὲν ἀγάπησα ἄλλον ἀπὸ σένα. Μὴ μοῦ τἀφήσῃς πεντάρφανον, ἀτροστάτευτον.

Ἐπροσπαθοῦσε νὰ περιπτυχθῇ τὸ ἀναιμικό της κορμί.

— Σοῦ τὸρκίζομαι. Θὰ τὸ ἀναθρέψω καὶ θὰ τὸ ἀγαπῶ· θὰ εἶναι πάντα μαζί μου.

Ἐζήτησε νὰ τὸν φιλήσῃ, δὲν ἠμποροῦσε νὰ σηκώσῃ τὸ κουρασμένο της κεφάλι καὶ μόνο μὲ τὰ χείλη της καλοῦσε τὰ παληά φιλιά... Ἐκεῖνος ἔσκυψε.

Ἠσυχασμένη ὀλίγον τοῦ εἶπε σιγά:

— Φερ' το νὰ ἰδῶ ἂν τ' ἀγαπᾷς.

Τῆς τὸ ἔφερε. Τἀκούμπησεν ἐλαφρὰ ἐπάνω στὸ κρεββάτι μεταξύ των. Τὸ μωρὸ δὲν ἔκλαιε πλέον.

— Κάθισε τώρα· τοῦ εἶπε

Ἐκεῖνος ἐκάθισε σιμά της, κρατῶν τὸ χέρι της, τὸ ὁποῖον ἔκαιε, τὸ χέρι της τὸ ἀγωνιῶν, ὅπως πρὸ ὀλίγου ἐκρατοῦσεν ἄλλο χέρι καὶ τὸ ὁποῖον ἐφιλοῦσεν ἀπὸ ἔρωτα. Κάπου-κάπου ἐκύτταζε χωρὶς νὰ θέλῃ τὴν ὥραν ποῦ περνοῦσε. Μεσάνυκτα. Μία. Δύο...

Ὁ γιατρὸς εἶχε φύγει. Ἡ νοσοκόμες εἶχαν ἀποκοιμηθῇ. Τὸ παιδὶ ἐκοιμᾶτο καὶ ἡ μητέρα ἐφαίνετο πῶς ἐκοιμᾶτο ἐπίσης.

Ἐξαφνα, κατὰ τὰ χαράγματα, ἐτίναξε τὰ χέρια της, τόσο δυνατά, ποῦ τὸ παιδὶ παρ' ὀλίγον νὰ πέσῃ ἀπὸ τὸ κρεββάτι. Ἕνας ῥόγχος ἐβγῆκεν ἀπὸ τὸν λαιμόν της κέπεσεν ἀνάσκελα, ἀκίνητη. Νεκρά.

— Ἐτελείωσεν· εἶπαν ἡ νοσοκόμες.

Ἐκύτταξε διὰ τελευταίαν φορὰν τὴν γυναῖκα ποῦ εἶχεν ἀγαπήσει, ἐπῆρε τὸ παιδὶ στὴν ἀγκαλιά του, κέφυγε τρέχων, δίχως παλτό, ἔτσι ὅπως ἦτον μὲ τὸ ἑορτάσιμον φράκο τοῦ γάμου.

Ἡ γυναῖκα του, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀφήσει μόνην, τὸν ἐπερίμενε κατ' ἀρχάς, ἥσυχη μᾶλλον, στὸ σαλονάκι. Ἔπειτα, βλέπουσα ὅτι δὲν ἐγύριζε ἐμβῆκεν εἰς τὴν αὔθουσαν μὲ ὕφος ἀδιάφορον, κατὰ βάθος ὅμως, πολὺ ἀνήσυχη. Ἡ μητέρα της, ἡ ὁποία τὴν εἶδε μόνην, τὴν ἠρώτησε:

— Ποῦ εἶναι ὁ ἄνδρας σου;

Ἐκείνη ἀπήντησε:

— Στὴν κάμαρά του. Τώρα θἄρθῃ.

ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ.— Εἰς τὴν Σμύρνην ἀπὸ τῆς 20 ἕως καὶ τῆς 27 Ἀπριλίου ἔγιναν Πανιώνιοι Ἀγῶνες. Εἰς τὸ ἅλμα ἐπὶ κοντῷ νικητὴς ἀνεδείχθη ὁ κ. Κ. Μαρσέλος.

Ἔπειτα ἀπὸ μίαν ὥραν ὅλοι τὴν ἐρωτοῦσαν καὶ ἠναγκάσθη νὰ ὁμολογήσῃ τὰ διατρέξαντα. Ἐπερίμεναν ἀκόμη. Ἔπειτα οἱ προσκεκλημένοι ἔφυγαν καὶ ἔμειναν μόνον οἱ στενοὶ συγγενεῖς.

Στὰς πέντε τὸ πρωὶ ἄκουσε μικρὸν θόρυβον εἰς τὴν εἴσοδον, ἀνοιγόκλεισε μία θύρα, κέπειτα μία μικρὴ φωνή, σὰν νιαούρισμα, ἀντήχησε στὸ κοιμισμένο σπίτι. Αἱ γυναῖκες ἐξύπνησαν καὶ πρώτη ἡ Βέρθα. Εἰς τὸ μέσον τοῦ δωματίου ἐστεκετο ὁ Ἰάκωβος ὠχρός, δίχως σχεδὸν νἀναπνέῃ, μένα παιδάκι στὰ χέρια.

Ἡ Βέρθα διὰ μιᾶς ἐπῆρε θάρρος καὶ μὲ καρδιὰν πνιγομένην ἀπὸ ἀνησυχίαν τοῦ εἶπε:

— Τί εἶναι; Τί τρέχει;

Ἤτο σὰν τρελλὸς καὶ μόλις ἠμπόρεσε νἀπαντήσῃ:

— Εἶναι παιδί μου... Ἡ μητέρα του ἀπέθανε πρὸ ὀλίγων στιγμῶν...

Καὶ ἐσήκωσε μὲ τἀδέξια χέρια του τὸ μικρό, τὸ ὁποῖον ἔκλαιε.

Ἡ Βέρθα δίχως νὰ εἰπῇ εἰπῇ λέξιν ἐπῆρε τὸ μωρό, τὸ ἐφίλησε κέπειτα βλέπουσα τὸν ἄνδρα της κλαμένον εἶπε:

— Πέθανε ἡ μητέρα του;

— Ναί, τώρα δά... μέσα στὰ χέρια μου. Δὲν τὴν εἶχα ἰδεῖ ἀπὸ τὸ καλοκαῖρι. Δὲν ἤξευρα τίποτε... Ὁ γιατρὸς μ' ἐφώναξε...

— Καλά· τοῦ εἶπεν ἡ Βέρθα. Θἀναθρέψωμε ἐμεῖς τὸ μικράκι.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ) ΓΚΥ ΝΤΕ ΜΩΜΠΑΣΣΑΝ

* * *

ΟΙ ΣΟΦΟΙ ΠΟΥ ΦΕΥΓΟΥΝ * * * * * *

* * * * * * ΚΩΝΣΤ. ΣΑΘΑΣ

Οἱ περισσότεροι ἐκ τῶν Ἑλλήνων ἔμαθαν τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἔργον τοῦ Κωνσταντίνου Σάθα,— ἕνα κολοσσιαῖον ἔργον,— ὅταν ἔγεινε περὶ αὐτοῦ λόγος εἰς τὴν Βουλήν, συνεπείᾳ προτάσεως περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς αὐτόν. Καὶ τὸ ἔμαθαν κάπως ἀργά. Διότι ὁ τηλέγραφος μᾶς ἔφερε πρὸ ἡμερῶν τὴν εἴδησιν τοῦ θανάτου τοῦ Κωνσταντίνου Σάθα.

*

Ὁ Σάθας ἐγεννήθη εἰς τὰς Ἀθήνας κατὰ τὸ 1842 καὶ ἀνετράφη εἰς τὸ Γαλαξείδιον. Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἐγκυκλίων σπουδῶν του, ἀφιερώθη εἰς τὴν μελέτην τῶν μνημείων τῆς μεσαιωνικῆς καὶ τῆς ὑπὸ τὴν Τουρκοκρατίαν ζωῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, παραμείνας ἐπὶ ἔτη εἰς τὴν Βενετίαν, εἰς Παρισίους, εἰς Φλωρεντίαν καὶ ἀλλαχοῦ. Διὰ τῶν ἐρευνῶν του εἰς τὰς ἐκεῖ βιβλιοθήκας ἔφερεν εἰς φῶς μνημεῖα γλωσσικά, ἱστορικὰ καὶ φιλολογικά, τὰ ὁποῖα κατέστησαν σαφεστέρας τὰς γνώσεις μας, ἰδίως ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἀπὸ τοῦ 1453 καὶ ἐντεῦθεν χρονικὸν διάστημα.

Ἐκ τῶν παλαιοτέρων ἐκδόσεων τοῦ Σάθα εἶναι ἡ ἑπτάτομος «Μεσαιωνικὴ βιβλιοθήκη» (Βενετία 1872-1894).

Ἐκτὸς τούτου ἐδημοσίευσεν εἰς ὀκτὼ τόμους τὰ «Ἀνέκδοτα τῆς Μεσαιωνικῆς Ἱστορίας τῆς Ἑλλάδος» ἐν Παρισίοις. Τὴν Νεοελληνικὴν Φιλολογίαν ἀπὸ τοῦ 1453 μέχρι τῆς Ἐπαναστάσεως, τὰ «Ἑλληνικὰ Ἀνέκδοτα», τὰς «Ἱστορικὰς διατριβάς» (1870), τὸ «Βιογραφικὸν σχεδίασμα περὶ τοῦ Πατριάρχου Ἱερεμίου Β'», τὸ «Κρητικὸν θέατρον», τὸ «Ἀνέκδοτον χρονικὸν τοῦ Γαλαξειδίου», τὴν «Κατὰ τὸν 17ον αἰῶνα ἐπανάστασιν τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς», τὸν «Ἰωσὴφ Νάξιον βασιλέα τῆς Νάξου καὶ τῶν Κυκλάδων», τὸ «Ἀρχοντολόγιον τῆς Ζακύνθου» κ. τ. λ.

Ὁ Κωνσταντῖνος Σάθας εἶχε σχηματίσει πλουσίαν καὶ πλήρη σπανίων ἔργων βιβλιοθήκην, τὴν ὁποίαν ἠγόρασε πρὸ ἐτῶν ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις ἀντὶ 25 χιλιάδων φράγκων. Ἤτο ἡ μόνη ἀνακούφισις, τὴν ὁποίαν τοῦ παρέσχε τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος.

Ὁ Κωνσταντῖνος Σάθας ἐγκαταλείπει τὴν σύζυγόν του ἐν πενίᾳ. Πῶς ἦτο δυνατὸν νὰ συμβῇ ἄλλως; Οἱ ἄνθρωποι τῶν Γραμμάτων— οἱ Ἕλληνες — ἀποθνήσκουσι κατὰ κανόνα εἰς τὴν ψάθαν.

Ἂς ἐλπίσωμεν ὅτι, ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις θὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὴν Βουλὴν τὴν ψήφισιν συντάξεως ὑπὲρ τῆς χήρας τοῦ μεγάλου ἀνδρός, τὸν ὁποῖον ἀπολέσαμεν. Εἶναι ὁ μόνος τρόπος, ὅπως ἐξιλεωθῇ τὸ ἐπίσημον Κράτος ἀπὸ τοῦ ψόγου, ὅτι οὐδέποτ' ἐτίμησε δεόντως τὴν μνήμην ἐκείνων, οἵτινες ἀφωσιώθησαν εἰς τὴν Ἐπιστήμην, εἰς τὰ Γράμματα, εἰς τὰ Ἰδανικά.

Ὁ Κ. Σάθας ἀναμφιβόλως θὰ ἔχῃ ἀφήσει ἀνέκδοτον ἐργασίαν. Τὸ Κράτος ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως, καταβάλῃ τὰ ἔξοδα τῆς ἐκδόσεώς της, ἀναθέσῃ δὲ εἰς καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου — Πολίτην, Σωτηριάδην, Χατζηδάκην, Λάμπρον — τὴν ἐποπτείαν τῆς ἐκδόσεως ταύτης.

* * *

ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ. — Μία ὡραία στάσις Ἑλληνορωμαϊκῆς πάλης. Οἱ κ.κ. Γιέλης καὶ Σιμέρη. (Φωτογρ. κ. Λορέντη)

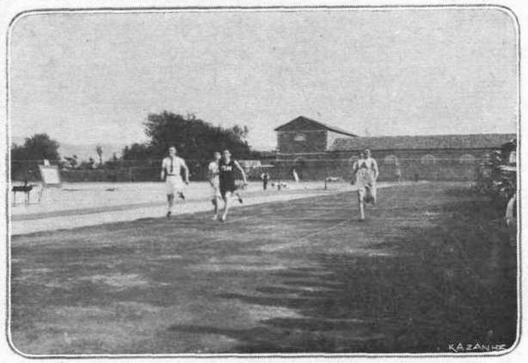

ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ. — Τέρμα τοῦ δρόμου τῶν 100 μ. Νικητὴς Ε. Μαρσέλος τοῦ Π. Μ.

ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ. — Ἅλμα εἰς μῆκος ἄνευ φορᾶς. Νικητὴς ὁ κ. Βασταρδῆς. (Φωτογρ. κ. Λορέντη)

ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ. — Εἰς τὸ ἀγώνισμα τῆς Δισκοβολίας νικητὴς ἀνεδείχθη ὁ κ. Ἀνδρεαδάκης.

Η ΚΑΤΑΚΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΑΕΡΟΣ

Ο ΠΕΓΚΟΥ ΚΑΙ Ο ΑΕΤΟΣ

Ἡ προσοχὴ ὅλου τοῦ κόσμου συγκεντροῦται σήμερα εἰς ἕνα μηχανικόν, ἄνθρωπον τοῦ λαοῦ, ὀλίγον μόρτην, καθὼς θὰ ἐλέγαμεν εἰς τὴν γλῶσσαν μας, ὁ ὁποῖος δὲν ἀρκεῖται νὰ πετᾷ μὲ τὸ ἀεροπλᾶνον του ἢ τὸ μονοπλᾶνον του εἰς τὰ ὕψη τοῦ αἰθέρος, ἀλλὰ τοῦ ἦλθεν ἡ παράδοξος ἰδέα νὰ κάμῃ τοῦμπες μὲ τὸ ἀεροπλοῖον του εἰς τὰ σύννεφα. Ἐνοῶ τὸν τολμηρὸν Πεγκοῦ ὁ ὁποῖος πρῶτος ἐφήρμοσε μετ' ἐπιτυχίας, ὑπὸ τὰ ὄμματα χιλιάδων κόσμου ποῦ τὸν παρηκολούθει, τὴν νέαν καὶ ἐπικίνδυνον ἐφεύρεσιν τοῦ Μπλεριό.

Εὖ' ἀδύνατον νὰ φαντασθῇ κανεὶς θέαμα ἀγωνιωδέστερον καὶ μεγαλοπρεπέστερον συγχρόνως, ἀπὸ τὸ θέαμα ἑνὸς μονοπλάνου, ἀναποδογυρισμένου εἰς τὸν ὁρίζοντα καὶ μὲ τὸν ἀεροναύτην του μὲ τὸ κεφάλι πρὸς τὰ κάτω καὶ τὰ πόδια του πρὸς τὰ ἐπάνω. Κ' ἐκεῖ ποῦ νομίζει κανεὶς ὅτι, θὰ πέσῃ καὶ θὰ κατασυντριβῇ, τὸ ἀεροπλᾶνον μὲ μίαν ἰλιγγιώδη στροφὴν στρέφεται εἰς τὴν κανονικήν του θέσιν καὶ ὁ Πεγκοῦ πετᾷ ἐν θριάμβῳ. Κ' ἐνῷ ἐκεῖνος ἀπὸ τὰ ὕψη γελᾷ εὐχαριστημένος, εἰς τὸ ἀεροδρόμιον γυναῖκες λιποθυμοῦν ἀπὸ τὸν τρόμον των καὶ ἄνδρες ξεφωνίζουν ἀπὸ τὴν συγκίνησίν των.

Ὅλοι τὸν ἔχουν ξεγράψει τὸν Πεγκοῦ ἀπὸ τὸ κατάστιχον τῆς ζωῆς, ἀκριβῶς διότι εἶνε ὑπὲρ τὸ δέον τολμηρός, ἐνῷ γνωρίζουν ἐξ ἄλλου ὅτι, εἰς τὴν τόλμην του οὗτος ὀφείλει ὅλας του τὰς ἐπιτυχίας. Εὖ' ἀδύνατον, λέγουν, νὰ διαρκέσῃ ἐπὶ πολὺ τὸ ἰλιγγιῶδες του αὐτὸ ἀεροπαιγνίδι καὶ ἡ ζωή του κρέμεται ἀπὸ μίαν κίνησιν, ἀπὸ μίαν στιγμαίαν ἀφῃρημάδα, ἀπὸ ἕνα τίποτε.

Κάποτε, λόγου χάριν, τὴν τελευταίαν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπρόκειτο νὰ πετάξῃ καὶ ἔλεγεν εἰς τὸν Μπλεριό, ὅτι εἶναι καθ' ὅλα ἕτοιμος, ἀντελήφθη ἔξαφνα ὅτι, εἶχε λησμονήσει τὰς τιράντες αἱ ὁποῖαι τὸν κρατοῦν δεμένον εἰς τὸ μηχάνημά του, κατὰ τὸ διάστημα τῶν ἰλιγγιωδῶν του περιστροφικῶν κινήσεων. Ἡ τύχη, ἡ ὁποία τὸν ἐλυπήθη αὐτὴν τὴν φορὰν καὶ τοῦ τὸ ὑπενθύμισε, θὰ τὸν λυπηθῇ ἄρα γε μέχρι τέλους;

Γί αὐτὸ εἰς τὰς τελευταίας του δοκιμὰς κανεὶς δὲν ἠθέλησε νὰ πετάξῃ μαζί του, ἂν καὶ θὰ ἐπετοῦσε μὲ μονοπλᾶνον δύο θέσεων. Ἠναγκάσθη λοιπὸν εἰς τὴν κενὴν θέσιν νὰ τοποθετήσῃ πάλιν 80 κοιλά, τὰ ὁποῖα ἐξεπροσώπουν τὴν βαρύτητα ἑνὸς ἀνθρώπου. Πόσοι, ὅταν εἶδον τὸν Πεγκοῦ κατόπιν νὰ ἐκτελῇ εἰς τὸν αἰθέρα ἀτρόμητος ὅλας του τὰς ἀφαντάστους κινήσεις καὶ νὰ προσγειοῦται μετ' ὀλίγον σῶος καὶ ἀβλαβής, ἐν μέσῳ φρενήρους ἐνθουσιασμοῦ, ἐπευφημήσεων καὶ χειροκροτημάτων, δὲν εἶπαν μέσα των:

— Τί κρῖμα ποῦ δὲν ἐπετάξαμε μαζί του! Ἄ! Τὴν προσεχῆ φορὰ χωρὶς ἄλλο!...

Ἀλλὰ ἡ προσεχὴς φορὰ θὰ ἔλθῃ καὶ κανεὶς πάλιν δὲν θὰ εὑρεθῇ νὰ συμμεριοθῇ τὴν μέθην τοῦ Πεγκοῦ. Διότι εἶναι εὔκολον νὰ σκέπτεται κανεὶς ὅτι, θὰ πετάξῃ μὲ τὸ διαβολικὸν αὐτὸ μηχάνημα τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν προσγειοῦται τοῦτο σῶον καὶ ἀβλαβές, ἀλλὰ εἶναι πολὺ δύσκολον νὰ τὸ ἀποφασίσῃ τὴν στιγμήν, κατὰ τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ ὑψωθῇ.

— Καὶ ἐὰν εἶνε ἡ τελευταῖα του φορά;

Ἡ σκέψις αὐτὴ καὶ μόνη ἀρκεῖ διὰ νὰ ξεμεθύσῃ τὸν πλέον μεθυσμένον ἀπὸ ἐνθουσιασμὸν καὶ νὰ σκορπίσῃ ἀτολμίαν εἰς τὸν τολμηρότερον ἄνθρωπον. Ὁ Πεγκοῦ ὅμως τοὺς περιφρονεῖ ὅλους ἐν τῷ μεταξὺ καὶ πετᾷ μόνος του. Δὲν μοιράζει τὴν δόξαν του παρὰ μὲ τὸ βάρος 80 κοιλῶν, διὰ τῶν ὁποίων ἀντικαθιστᾷ εἰς τὸ μονοπλᾶνον του τὸν δυσάρεστον σύντροφόν του. Εἰς Παρισινὴν ἐπιθεώρησιν εἶδα τελευταίως καὶ μίαν ὡραιοτάτην καὶ χαρακτηριστικὴν γελοιογραφίαν τοῦ Πεγκοῦ, τὴν στιγμὴν ἀκριβῶς ποῦ ἀναποδογυρίζεται μὲ τὸ μονοπλᾶνον του. Ἕνας γέρο-ἀετὸς φιλόσοφος, τὸν κυττάζει ἀπὸ τὸν βράχον, εἰς τὸν ὁποῖον στέκεται καὶ λέγει μέσα του: «Ἑκατὸ χρόνια πετῶ καὶ δὲν κατώρθωσα νὰ πετάξω μὲ τὴν πλάτη μου πρὸς τὴ Γῆ. Μὴ χειρότερα!»

Καὶ ἡ σκέψις του ἦτο πολὺ σωστή. ΠΕΛΑΣΓΟΣ

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΟΥ ΑΕΡΟΣ. — Ὁ Γάλλος ἀεροπόρος Πεγκοὺ δικαίως θὰ λάβῃ τὸν τίτλον αὐτόν. Ἔρριψε τὴν θεωρίαν τοῦ ἀεροπόρου, ἀνατρέπων τὴν συσκευήν του εἰς τὸν ἀέρα καὶ πετῶν ἀνάποδα. Ὁ ἐλιγμὸς αὐτὸς λέγεται «Λούπιγκ-δί-Λούπ-ἰν-δί-αίρ».

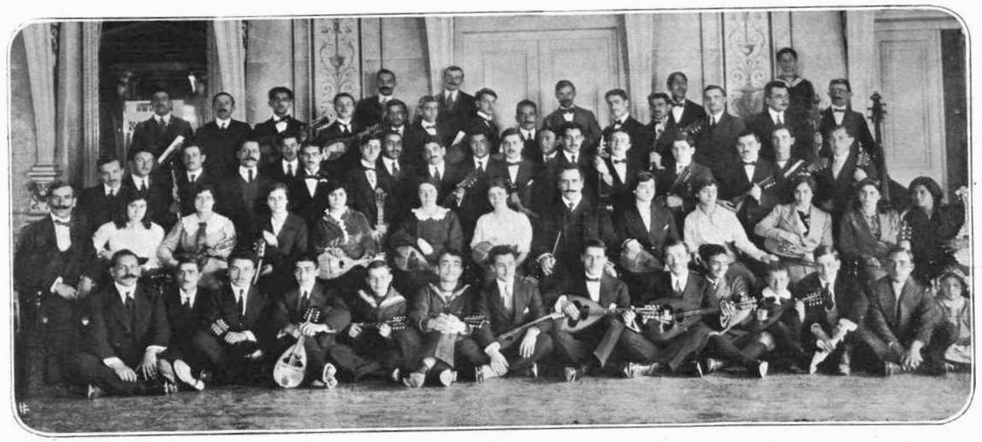

Η ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΜΑΝΔΟΛΙΝΑΤΑ

✻ ΜΠΟΥΝΤΟΥΑΡ — ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ ✻

Ἡ Ἑλληνικὴ μόδα εἰς τὸ Παρίσι. — Ἡ μόδα εἶχε πάντοτε τὰς ὑπερβολάς της, τὰς παραφροσύνας της. Οἱ πατέρες μας εἶδαν τὰ κρινολίνα. Εἴδαμεν τὰ τουρνούρια καὶ τὶς μάνο-μπαλλόν, αὐτὰ τὰ μανίκια ποῦ ὡμοίαζαν μὲ πηδαλιουχούμενα ἀεροστατα κ' ἐντὸς τῶν ὁποίων ἠμποροῦσε κανεὶς νὰ κρύψῃ βόμβαν... Ἀλλ' αἱ ὑπερβολικαὶ αὐταὶ παραμορφώσεις, αἱ ὁποῖαι σήμερον μᾶς προκαλοῦν φρίκην, δὲν ἤγειραν καὶ πολλὰς ἐπικρίσεις. Ἀναμφιβόλως μερικοὶ ἄνδρες γοιναίρηδες, καὶ σχεδὸν ὅλοι οἱ καλλιτέχναι, εὗρισκαν τοῦτο πολὺ ἄοχημον. Ἀλλὰ σπανίως ἐτόλμησαν νὰ τὸ εἰποῦν. Ὡς πρὸς τὰς γυναῖκας, καμμία δὲν διεμαρτυρήθη ποτέ. Εὕρισκαν ὅλαι τοὺς ἑαυτοὺς των θελκτικούς, καὶ ἦσαν πράγματι, διότι τὸ γυναικεῖον σῶμα, αὐτὸ τὸ θαῦμα τῆς λάμψεως καὶ τῆς χάριτος, ἔχει τὴν ἰδιότητα, ὑποβαλλόμενον εἰς οἱανδήποτε φαντασιοπληξίαν τοῦ συρμοῦ, νὰ μὴ χάνῃ τίποτε ἀπὸ τὸ θέλγητρόν του.

Ἀλλ' ἐκεῖνο ποῦ δὲν συνέβη οὔτε μὲ τὰ κρινολίνα, οὔτε μὲ τὰ τουρνούρια, οὔτε μὲ τὶς μάνς-μπαλλόν, ἔγεινε τώρα καὶ θορυβωδῶς μάλιστα γιὰ τὶς ῥόμπες, τὰ μαντό, τὰς κομώσεις, καὶ τοὺς καθόρους, τὴς τελευταίας μόδας. Οἱ ἄνδρες ἐτόλμησαν νὰ ἐπικρίνουν, ὅλοι οἱ καλλιτέχναι ἐξεστράτευσαν καὶ—ἀνήκουστον αὐτό!—αὐταὶ αἱ γυναῖκες ἔγραψαν ἠχηρὰ ἄρθρα ἐναντίον τῶν ὑπερβασιῶν τῆς μόδας τῶν προσφάτων ἡμερῶν.

Ποτὲ δὲν εἶχε συμβῆ τοῦτο. Οἱ ἐπόται τῆς σήμερον ἔχασαν τὸ σέβας, τὴν πειθαρχίαν, τὴν ἀβρότητα. Ἀφίνομεν τοὺς ἀνθρώπους τῶν Γραμμάτων, τῶν ὁποίων ἡ στάσις ἦτο πάντοτε ἀχαρακτήριστος. Ἕνας ἀκαδημαϊκός, καὶ ἀπὸ τοὺς διασημοτέρους, ἔκαμε ἄλλοτε μίαν διάλεξιν ἐναντιον τῶν γουναρικῶν, ἐναντίον τῶν φερῶν, τῶν αἰγρεττῶν καὶ τῶν διαφόρων ἄλλων πραγμάτων, τὰ ὁποῖα δανείζεται ἡ γυναῖκα ἀπὸ τὰ πεθαμένα ζῷα. Καὶ εἰς τὴν διάλεξίν του αὐτὴν ἔδειξε πολλὴν σκληρότητα διὰ τὸ γυναικεῖον του ἀκροατήριον. Πολλαὶ ἀπὸ τὰς θαυμαστρίας του δυσηρεστήθησαν. Μερικαὶ εἶπαν: «Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, τοῦ ὁποίου ἀγαπῶμεν τὰ ἔργα, ἔχει πολὺ τάλαντον, ἀλλὰ δὲν εἶναι πολὺ ἀξιέραστος. Ἂς τὸν διαβάζουν τοῦ λοιποῦ οἱ βάρβαροι».

Καὶ πολλαὶ ἄλλαι γυναῖκες τῶν Παρισίων, — διότι αὐτὰ συμβαίνουν εἰς Παρισίους — εἶπαν: «Ἀλλὰ τί ἔχουν καὶ μᾶς μεταχειρίζονται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον;»

✻

Τί ἔχουν; Τίποτε τὸ νέον. Αἰσθάνονται ὅλοι τὴν αὐτὴν περιπαθῆ λατρείαν πρὸς τὴν γυναῖκα, αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκην τῆς εὐεργετήσουν. Εἶναι λατρευταί της, αὐτοὶ οἱ δήθεν ἱερόσυλοι. Ἀγαποῦν τόσον τὴν γυναῖκα, ὥστε θὰ ἐγίνοντο δυστυχεῖς, ἂν αὕτη ἔχανε τὸ θέλγητρόν της.

Καὶ δί' αὐτὸν τὸν λόγον ἐπιτρέπουν εἰς αὐτοὺς πόλεμον κατὰ τῶν γυναικῶν... μὲ ἄνθη ῥητορικῶς. Δίδουν διαλὰς συμβουλάς. Θέλουν νὰ δεῖξουν τὸν σωστὸν δρόμον εἰς τὰς γυναῖκας. Εἶναι ὡσὰν νὰ λέγουν: «Ἰδοὺ ὁ τρόπος, κατὰ τὸν ὁποῖον ἐνδυόμεναι θὰ μᾶς ἀρέσατε περισσότερον».

Τελευταίως ἐξεστράτευσε καὶ ἡ περίφημος μυθιστοριογράφος Μαρσὲλ Τιναὶρ ἐναντίον τῆς Μόδας. Ἡ σταυροφορία τῶν γυναικῶν ἤρχισε. Καὶ ὅ,τι αἱ γυναῖκες θέλουν, θἀναγκασθοῦν νὰ τὸ θέλουν, ῥάπτριαι, ῥάπται μοδίσται, ὑποδηματοποιοὶ κ. τ. λ.

Διὰ τῆς σταυροφορίας αὐτῆς ὑπάρχει ἐλπὶς ἐπανόδου εἰς τὴν ἁπλότητα, εἰς τὴν εὐπρέπειαν.

✻

Λέγουν ὅτι, οἱ ῥάπται πονοκεφαλοῦν τρομερά, θέλοντες νὰ παρουσιάσουν εἰς τὰς πελάτιδάς των κἄτι τὸ σπάνιον, τὸ «ἀνέκδοτον», τὸ θελκτικόν. Γέρουν ἐπάνω στὰ παλιὰ χαρτιά. Διατρέχουν τὰ μουσεῖα καὶ τὰς ἐκθέσεις, συμβουλεύονται τὴν Ἱστορίαν, συγκρίνουν ῥυθμοὺς, σπουδάζουν ἤθη πολιτισμένων καὶ ἀγρίων λαῶν. Δὲν ἠμποροῦμεν νὰ δανεισθῶμεν τίποτε ἀπὸ τοὺς Ἐτρούσκους; Ἀπὸ τὴν Σαρρακηνὴν τέχνην; Ἀπὸ τὸν 15ον αἰῶνα; Ἀπὸ τοὺς Βαταβούς; Ἀπὸ τοὺς Φαραὼ τῆς Αἰγύπτου;

Θαυμάζομεν τοὺς ἀνθρώπους ποῦ κάμνουν αὐτὰς τὰς ἐρεύνας. Ἀλλὰ κατὰ τὴν γνώμην μας ζητεῖται πολὺ μακρὰν ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον εὑρέθη ἐδῶ καὶ πολὺν καιρόν.

Πῶς θὰ ντύσωμεν τὴν γυναῖκα τῆς αὔριον; Μὴ διστάζωμεν! Ὑπάρχει ἕνα ἔθνος, τοῦ ὁποίου ἡ μόδα ἐθάμβωσε τὸν κόσμον. Ἡ Ἑλλάς. Τέσσαρας αἰῶνας πρὸ Χριστοῦ ἡ Ἑλλὰς εἶχεν εὕρει τὸν ῥυθμόν, ὄχι μόνον τοῦ οἰκοδομεῖν, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐνδύειν. Ἂς ζητήσωμεν πρότυπα ἀπὸ τὴν Τανάγραν καὶ ἀπὸ τὴν Κόρινθον. Ἀπὸ τὰς νεκροπόλεις αὐτάς, γράφει ὁ κ. Ζὰν Ραμώ, ἀνεσύραμεν ἀγαλματια, ποῦ μᾶς ἔδειξαν πῶς ἐντύνετο ἡ ἀρχαία, ἡ αἰωνία γυναῖκα. Ἂς ἐπανέλθωμεν εἰς αὐτὰ τὰ πρότυπα. Δὲν ὑπάρχει τίποτε καλίτερον, ὑγιέστερον, ὡραιότερον.

✻

Πῶς ντύνονται τὰ κορίτσια. — *Εἴτε ξανθή, εἴτε μελαχροινὴ εἶναι ἡ μικροῦλα σας, μὴ διστάσετε νὰ τῆς παραγγείλετε διὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας, ἕνα θελκτικὸν φόρεμα ἀπὸ λευκὸν τοῦλι, ἐξειργασμένον τῇ βοηθείᾳ σουτάς.*

Ἡ μικρὰ ῥόμπα, τὴν ὁποίαν συνιστῶμεν ἐξ ἄλλου, ἀποτελεῖται ἀπὸ μίαν σεμιζέτταν «droite», ἀπὸ λινὸ μονοχόμματο, τὸ ὁποῖον καταλήγει εἰς βολὰν πλισοὲ ἐξ ὁλοκλήρου. Ἐπάνω εἰς τὴν πρώτην αὐτὴν ῥόμπαν εἶναι βαλμένη μία δεύτερη τουαλέττα ἀπὸ λινό, κεντημένη μὲ σεμνὰ μοτίφ. Τὸ κέντημα τοῦτο ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ προσωπικόν σας γοῦστο. Ὁ ἀντερὲς ποῦ περνᾷ ἀνάμεσ' ἀπὸ τὸ στῆθος φθάνει εἰς τὴν ἄκρη τῆς φούστας καὶ σχηματίζει τιράντες. Τὸ καπελλάκι τῆς μικρᾶς ἂς εἶναι γαρνιρισμένο μὲ τριαντάφυλλα.

✻

Στομαχικαὶ διαταράξεις. — *Τὸ κάλλιστον θεραπευτικὸν μέσον τῶν στομαχικῶν διαταράξεων εἶναι ἡ τακτικὴ δίαιτα, ὁ περίπατος καὶ ἐν γένει ἡ ἀποφυγὴ πάσης τροφῆς προκαλούσης δυσκοιλιότητα. Ἐκτὸς τούτου ὠφελεῖ καὶ ἕνα φλυτζανάκι ἐγχύματος χαμομήλου, λαμβανόμενον τὸ πρωὶ καὶ μετὰ τὸ πρόγευμα καὶ τὸ γεῦμα. Ἐνίοτε εἰς τὰς στομαχικὰς διαταράξεις τοῦ θέρους ὠφελεῖ ἡ λεμονάδα μὲ μερικὰς σταγόνας αἰθέρος, ἡ ἐπίθεσις συναπισμῶν ἐπὶ τῆς στομαχικῆς χώρας, ὡς καὶ ἀφέψημα δυόσμου ἢ κανέλλας μὲ φλοῦδι λεμονιοῦ.*

✻

Καθαρισμὸς μεταξωτῶν. — *Τὰ λεπτὰ καὶ ἐκ μεταξωτοῦ ὑφάσματος ἐνδύματα καθαρίζονται ἀπὸ τὰς διαφόρους κηλίδας διὰ σταγόνων τινῶν οἰνοπνεύματος, ὡς ἑξῆς: Ἀφοῦ ἀπλώσωμεν καὶ καθαρίσωμεν καλῶς ἐπὶ τῆς τραπέζης τὸ ἔνδυμα, ἐπειτα ἐπιθέτομεν λευκὸν λεπτὸν πανίον καὶ στουφώνομεν ἐλαφρῶς, ἀλλάσσοντσαι συχνὰ τὴν θέσιν τοῦ πανίου. Τὰ μαύρου χρώματος μεταξωτὰ ἐνδύματα καθαρίζονται καὶ ἀποκτοῦν τὸ χρῶμα των, ἐὰν τρίψωμεν αὐτὰ μὲ σπόγγον βρεγμένον εἰς ψυχρὸν ἔγχυμα τσαγιοῦ.*

Αἱ κηλίδες τοῦ καφὲ ἀφαιροῦνται δ' ὕδατος καθαροῦ, ἐντὸς τοῦ ὁποίου χύνομεν ὀλίγας σταγόνας οἰνοπνεύματος.

✻

Τὸ καπέλλο σας. — *Ἔξω λοιπὸν τὰ εὐρωπαϊκὰ καπέλλα. Κυριαρχεῖ τώρα, λέγει ἡ κυρία Σωτηρία Λαμέρα, ἡ πρυτανικὴ αὐθεντία εἰς τὰ καπέλλα — Περικλέους 24 — τὸ Κινέζικο καπέλλο. Μία ψάθα καλύπτουσα τὸ κεφάλι καὶ τοὺς χροτάφους, ἀφίνουσα ἔξω ἐντελῶς τὸν κόσμον καὶ μόλις χαμηλώνουσα πρὸς τὸ μέτωπον, μὲ ἄνθη καὶ ἐγκρέττες ἀπὸ ἐπάνω, ἀφελῶς τοποθετημένα, καὶ ἄνθη πάλιν ἀπὸ κάτω.*

Εἶναι ἀκόμη ἐν τούτοις ἐν χρήσει καὶ τὰ μικρὰ παλαιὰ σχήματα, τόκες καὶ κανοτιεδάκια· προοθέτει ἡ Κα Λαμέρα.

"Η ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ,,

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ — ΕΤΟΣ Ι'

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΟΔΟΣ ΚΑΡΥΤΣΗ ΑΡ. 4

Δ. ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ .·. ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

Ἐτησία Συνδρομὴ: Ἐσωτερικοῦ Δραχ. 20, Ἐξωτερικοῦ Φρ. 22.

Οὐδεὶς νέος συνδρομητὴς ἐγγράφεται ἂν δὲν προκαταβάλῃ τὴν συνδρομήν του.

*Αἱ ἐπιστολαὶ δέον νὰ διευθύνονται οὕτω: κ. **Δ. Βρατσάνον**, Ἰδιοκτήτην τῆς «Εἰκονογραφημένης», Βουλευτὴν Ψαρῶν, Ὁδὸς Καρύτση 4, **Ἀθήνας**.*

✻ ΑΠΟ ΠΑΝΤΟΥ ΚΑΙ ΑΠ' ΟΛΑ ✻

ΑΝΑ ΤΟ ΑΙΓΑΙΟΝ. — Ἡ «*Εἰκονογραφημένη*» ἀπὸ ἔτους περίπου εἶχεν ἀναγνωρίσει ὡς ἀντιπρόσωπόν της ἐν Μιτυλήνῃ τὴν ἑταιρίαν «Δημητριάδης, Διακάκης καὶ Σία» καὶ μετ' εὐγνωμοσύνης ὀφείλει νὰ ἀναφέρῃ ὅτι, τὰ συμφέροντά της οἱ ἄνω κύριοι τὰ ἐπροστάτευσαν μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον καὶ πολλὴν στοργήν, εὐδύναντες σημαντικῶς τὴν ἀνὰ τὴν ὡραίαν νῆσον κυκλοφορίαν της. Ἤδη ἡ «Εἰκονογραφημένη» τὴν ἐν λόγῳ ἑταιρίαν «Δημητριάδης, Διακάκης καὶ Σία» τὴν ἀνεγνώρισεν ὡς ἀντιπρόσωπόν της καὶ δι' ὅλον τὸ Αἰγαῖον, ἤτοι διὰ τὰς νήσους Σάμον, Χίον, Λῆμνον καὶ Μιτυλήνην, ἀναγγέλλουσα δὲ τοῦτο εἰς τοὺς κ. κ. συνδρομητάς της, τοὺς παρακαλεῖ νὰ ἀναγνωρίσωσιν αὐτὴν ὡς ἀντιπρόσωπόν της καὶ αὐτοί, καὶ νὰπευθύνωνται πρὸς αὐτὴν τοῦ λοιποῦ διὰ πᾶν ἀφορῶν τὰ συμφέροντά της, τὴν ἀποστολὴν τοῦ φύλλου κ.λ.

✻

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗΣ,,

[Εἰς τὴν στήλην αὐτὴν θὰ δημοσιεύωμεν μὲ ὀλίγα τὰς σπουδαιοτέρας εἰδήσεις τοῦ μηνὸς κατὰ χρονολογικὴν τάξιν].

1 Μαΐου. Γενικαὶ διπλωματικαὶ μεταβολαί. Ὁ κ. Ναοῦμ πρέσβυς εἰς τὴν Σόφιαν. Ὁ κ. Ν. Θεοτόκης εἰς τὸ Βερολῖνον. Ὁ κ. Ι. Δραγούμης εἰς Πετρούπολιν. Ὁ κ. Βαρατάσης εἰς τὸ Δυρράχιον. Ὁ κ. Φῶκας εἰς Βουκουρέστιον.. Ὁ κ. Παπαδιαμαντόπουλος εἰς τὴν Χάγην.

2 Μαΐου. Ἡ Τουρκικὴ Βουλὴ ἤρχισε τὰς ἐργασίας της. Ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἀνεχώρησεν εἰς Μακεδονίαν.

4 Μαΐου. Ὑπεγράφη τὸ πρωτόκολλον τῆς ἐν Κερκύρᾳ συμφωνίας μεταξὺ τῆς Διεθνοῦς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἐλέγχου καὶ τοῦ Προέδρου τῆς Αὐτονόμου Ἠπείρου κ. Ζωγράφου. Εἰς τοὺς Ἠπειρῶτας παρέχονται διὰ τοῦ πρωτοκόλλου τούτου αὐρύτατα προνόμια.

5 Μαΐου. Ἡ ἐν Ἀλβανίᾳ ἐξέγερσις τῶν Μουσουλμάνων κατὰ τοῦ Βῆδ ἐξαπλοῦται. Ὁ Ἔσσάτ πασσᾶς συνελήφθη.

6 Μαΐου. Ὁ Ἔσσάτ ἀναχωρεῖ ἐπὶ Ἰταλικοῦ πλοίου εἰς Ἰταλίαν.

8 Μαΐου. Τμῆμα τῶν ἐν Λαμίᾳ εὐζώνων ἐλιποτάκτησε μετὰ τοῦ λοχαγοῦ Φουρίδη κ' ἐπιβάν ἐν Στυλίδι τῆς «Ἀθηνᾶς» τοῦ Τζῶν ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν πλοίαρχον ὅπως ὁδηγηθῇ εἰς Ἤπειρον, ἵνα πολεμήσῃ μετὰ τῶν ἐπαναστατῶν κατὰ τῆς Ἀλβανίας.

10 Μαΐου. Ἡ «Ἀθηνᾶ» τοῦ Τζῶν συνεκρούσθη μένα ἀντιτορπιλλικόν. Προσωρμίσθη εἰς Πόρτο-Ράφτη τῆς Λαυρεωτικῆς, ὅπου ἀπεβίβασε τοὺς εὐζώνους.

12 Μαΐου. Οἱ στασιασταὶ εὐζωνοι παρεδόθησαν. Σφοδρὰ συζήτησις εἰς τὴν Βουλὴν διὰ τὸ νομοσχέδιον περὶ παραχωρήσεως τῆς Σάσωνος.

13 Μαΐου. Νέον κίνημα εἰς τὸ Δυρράχιον. Ὁ Βῆδ καταφεύγει μετὰ τῆς οἰκογενείας του ἐπὶ πολεμικοῦ.

14 Μαΐου. Ὁ Ταλαάτ-βέης, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν τῆς Τουρκίας γίνεται δεκτὸς εἰς ἀκρόασιν παρὰ τῷ βασιλεῖ Καρόλῳ ἐν Βουκουρεστίῳ.

15 Μαΐου. Ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἐπέστρεψεν ἐκ τῆς ἀνὰ τὴν Μακεδονίαν περιοδείας του.

16 Μαΐου. Ἀφιξις Σέρβων ἐκδρομέων εἰς τὰς Ἀθήνας.

17 Μαΐου. Ρουμανικὴ ἐφημερὶς ἐδημοσίευσε δηλώσεις τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου ὑπὲρ τοῦ παμβαλκανικοῦ συνασπισμοῦ.

18 Μαΐου. Ἀρχονται αἱ ἑορταὶ τῆς Ἑπτανήσου. Κατὰ τὴν ἀναπληρωματικὴν ἐκλογὴν Ἀττικοβοιωτίας ἐξελέγησαν βουλευταὶ οἱ κ.κ. Ζωγράφος καὶ Ἀναστασιάδης.

21 Μαΐου. Ἡ ὀνομαστικὴ ἑορτὴ τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου πανηγυρίζεται καθ' ὅλον τὸν ἔσω καὶ τὸν ἔξω Ἑλληνισμόν. Ὁ Βασιλεὺς ἐν Κερκύρᾳ μετὰ τοῦ Προεδρου τοῦ καὶ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς δίδουν τὸν τόνον τῆς ἐπισημότητος εἰς τὰς ἑορτὰς ἐπὶ τῇ πεντηκοστῇ ἁμφιετηρίδι ἀπὸ τῆς προσαρτήσεως τῆς Ἑπτανήσου.

22 Μαΐου. Ἀγγέλλεται ὅτι, κατὰ τὴν προηγουμένην ἡμέραν ἐγένετο προσβολὴ κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς σημαίας ἐν Σόφιᾳ.

23 Μαΐου. Ὁ Πρεσβευτὴς τῆς Τουρκίας ἐν Ἀθήναις ἀρχίζει περιοδείαν ἀνὰ τὴν Ἑλληνικὴν Μακεδονίαν.

24 Μαΐου. Ἡ Ἑλλὰς—καθ' ἃ ἀγγέλλεται ἡμιεπισήμως—διαπραγματεύεται τὴν ἀγορὰν δύο Ἀμερικανικῶν θωρηκτῶν.

25 Μαΐου. Ὑπουργικαὶ κρίσεις εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ εἰς τὴν Σερβίαν.

28 Μαΐου. Ἡ Γαλλικὴ κρίσις ἐλήξεν. Ὁ κ. Ἀλέξανδρος Ῥιμπὸ συνεργασίᾳ τῶν κ. κ. Μπουρζοὰ καὶ Δελκασσὲ ἐσχημάτισε τὸ νέον Γαλλικὸν ὑπουργεῖον.

29 Μαΐου. Ἡ κυβέρνησις τοῦ κ. Πάσιτς ἐν Σερβίᾳ ἀπέσυρε τὴν παραίτησίν της, τῆς ἀντιπολιτεύσεως μὴ δυνηθείσης νὰ σχηματίσῃ κυβέρνησιν.

Σοβαρώνεται δηλώσεις τοῦ κ. Βενιζέλου εἰς τὴν Βουλὴν διὰ τὰ Ἑλληνοβουλγαρικά. Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς διὰ τῶν δηλώσεών του φανερώνει τὴν διάθεσιν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ὅπως προστατεύσῃ ἐν ἀνάγκῃ καὶ διὰ πολέμου τοὺς ὑφισταμένους τὰ πάνδεινα, τοὺς ἐξαναγκαζομένους εἰς ἐκπατρισμὸν Ἕλληνας τῆς Μικρᾶς Ἀσίας.

Ἐπίδοσις διακοινώσεως πρὸς τὴν Πύλην.

Τέλεσις μνημοσύνων εἰς μνήμην τοῦ τελευταίου τῶν Ἑλλήνων Αὐτοκρατόρων Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου, καθ' ἅπαν τὸ νέον καὶ τὸ παλαιὸν κράτος. Εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις, ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου μνημόσυνον παρέστησαν ὁ Διάδοχος, πλεῖστοι Ὑπουργοί, ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς, ὁ ἀρχηγὸς τῆς Γαλλικῆς στρατιωτικῆς ἀποστολῆς κ. Βιλλαρέ, ὁ ναύαρχος Κάρ καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν ἐπισήμων. Τὸν πανηγυρικὸν ἐξεφώνησεν ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Σπυρίδων Ἀδάμπρος.

30 Μαΐου. Ὁ «Ἀβέρωφ», τὸ μονάκριβον πολεμικόν μας ἐξῆλθεν ἐκ τῶν δεξαμενῶν ἐπισκευασθὲν τελείως.

31 Μαΐου. Εἰς τὴν Βουλὴν συζητεῖται τὸ νομοσχέδιον περὶ ἱδρύσεως ἐννάτου ὑπουργείου: Τοῦ ὑπουργείου τῆς «Συγκοινωνίας». Ψηφίζεται τὸ νομοσχέδιον κατ' ἄρθρα.

Ἐπάνοδος τοῦ πρεσβευτοῦ τῆς Τουρκίας Γκαλὴπ Κεμαλὴ βέη ἐκ τῆς ἀνὰ τὴν Μακεδονίαν περιοδείας του.

ΜΑΡΚΟΣ ΒΟΥΓΙΟΥΚΛΑΚΗΣ

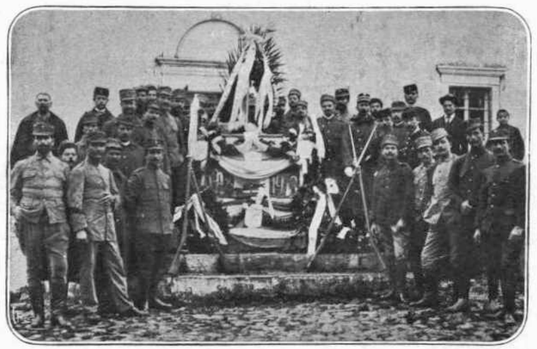

ΤΙΜΗ ΕΙΣ ΗΡΩΑΣ. — Κενοτάφιον στηθὲν ἐν Νεαπόλει Μιραμβέλλου Κρήτης κατὰ τὸ τελεσθὲν ἀρχιερατικὸν μνημόσυνον τὴν 8 Δεκεμβρίου 1913 ὑπὲρ τῶν ἐκ τῆς Ἐπαρχίας Μιραμβέλλου πεσόντων ἐν τοῖς δυσὶ νικηφόροις πολέμοις 1912-1913 ὑπὲρ Πίστεως καὶ Πατρίδος. Πρὸς τιμὴν δὲ τῆς μνήμης τοῦ ἀειμνήστου καὶ γενναίου ἀρχηγοῦ Μάρκου Βουγιουκλάκη (πατρὸς τοῦ ἐν Ἀθήναις ἐμπνευσμένου καὶ συμπαθεστάτου ποιητοῦ Ἰωάννου Μ. Βουγιουκλάκη) πεσόντος ἡρωϊκῶς ἐκ τῆς κατὰ τὴν 12 Δεκεμβρίου 1889 γενομένη ἐν Μαλλίοις Πεδιάδος μεγάλῃ μάχῃ, ἐτοποθετήθη τὸ κενοτάφιον ἀκριβῶς ἐπὶ τοῦ μνήματός του κειμένου εἰς τὴν βόρειον θύραν τῆς ἐν Νεαπόλει Μιραμβέλλου Ἐκκλησίας «Μεγάλης Παναγίας» ἔνθα ἐλήφθη καὶ ἡ παροῦσα φωτογραφία.

ΕΓΚΥΚΛΟΠ. ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

Τὸ «Ἐγκυκλοπαιδικὸν Ἡμερολόγιον» τοῦ κ. Ἰω. Βρετοῦ εἰσέρχεται εἰς τὸ δέκατον πέμπτον ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκδόσεώς του ἔτος. Ὁ τόμος τοῦ 1915, ὁ ὁποῖος προαναγγέλλεται θὰ εἶναι τυπογραφικῶς καὶ καλλιτεχνικῶς, μία πνευματικὴ πανδαισία. Σημειώνομεν μερικὰ ἀπὸ τὰ περιεχόμενά του:

Ἀστρονομικά: Ἐντυπώσεις, εἴς τε τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ ζῷα κατὰ τὴν ὁλικὴν ἔκλειψιν τοῦ Ἡλίου.—Ἀτμοσφαιρικά: Οἱ μεγάλοι χειμῶνες καὶ ὁ δριμύτερος αὐτῶν. Τα μεγάλα ψύχη.—Ἐκ τοῦ βασιλείου τῶν ζῴων.—Ἐκ τοῦ βασιλείου τῶν φυτῶν.—Ἀνθρωπολογικά.—Ἡ Ἑλληνικὴ καταγωγὴ τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος.—Τὸ βραβεῖον Νόμπελ.—Ἡ κόμωσις, ἡ ἐνδυμασία καὶ ὑπόδησις τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων καὶ Ἑλληνίδων. — Τὰ πτερὰ τῶν γυναικείων πίλων.—Ὑγιεινολογικά.—Γαστρονομικά. — Τί τρώγομεν.—Ἡ καθὶς τῶν νεκρῶν.—Ἡ Ἑλλὰς ἐπὶ Βαυαροκρατίας. — Ἡ ἔκτασις καὶ ὁ πληθυσμὸς τῆς νέας Ἑλλάδος.

Τέλος δὲν ὑπάρχει ἀνθρωπίνη περιέργεια, τὴν ὁποίαν νὰ μὴ ἱκανοποιῇ τὸ «Ἐγκυκλοποπαιδικὸν Ἡμερολόγιον», τὸ θετὸν αὐτὸ παιδὶ τῆς «Εἰκονογραφημένης», τὸ ὁποῖον ἀξίζει ὅλας της τὰς θωπείας καὶ ὅλην της τὴν στοργήν.

✻

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Ὁ καθηγητὴς κ. Πολίτης ἐξέδωκε μίαν ἀνθολογίαν δημοτικῶν ᾀσμάτων, ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐκλογαὶ ἀπὸ τὰ τραγούδια τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ».

Ὁ σοφὸς ἐκδότης ἐῤῥόντισε νὰ παράσχῃ δείγματα ὅλων τῶν εἰδῶν τῆς πλουσίας δημοτικῆς μας ποιήσεως, τὴν ὁποίαν ἐθαύμασαν ξένοι φιλόλογοι, ὡς ὁ Φωριὲλ καὶ ὁ Θωμαΐδος καὶ μεγάλοι ποιηταί, καθὼς ὁ Γκαῖτε καὶ ὁ Πάσκολι.

Ὁ κ. Πολίτης συνώδευσε μὲ γλωσσικὰ καὶ ἱστορικὰ σχόλια ἕκαστον ποίημα, οὕτως ὥστε ἡ κατανοησίς του νὰ ἀποβαίνῃ πλήρης διὰ τὸν ἀναγνώστην.

Ἀσφαλῶς ἡ ἐκδοθεῖσα ἀνθολογία πληροῖ κενὸν αἰσθητότατον.

Ὁ ἐκδότης μᾶς ἀγγέλλει τὴν προσεχῆ πλήρη ἔκδοσιν ὅλων τῶν δημοτικῶν ᾀσμάτων, ἀνερχομένων κατὰ τοὺς ὑπολογισμούς του εἰς 20 χιλιάδας.

ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ ΚΑΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΥ

Εἰς τὴν ἑορτὴν ἥτις ἐδόθη κατὰ τὴν δευτέραν ἡμέραν τοῦ Πάσχα ὑπὲρ τῶν οἰκογενειῶν τῶν Ἠπειρωτικῶν θυμάτων εἰς τὸ ἀρχαῖον Διονυσιακὸν

ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ ΚΑΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΥ

θέατρον μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐνεφανίσθη καὶ ἡ Δὶς Εὐφροσύνη Κατσικοπούλου. Εἶχε τὴν τιμὴν πρώτη αὐτὴ Ἑλληνὶς μετὰ αἰώνων σιγῆς, εἰς τὸν ἱερὸν ἐκεῖνον χῶρον, ὅπου ἐγεννήθη ἡ σκηνικὴ Τέχνη καὶ ὅπου ἠκούσθησαν τὰ ὑψηλὰ νοήματα τῶν μεγάλων τραγικῶν τῆς Ἀρχαιότητος, τοῦ Σοφοκλέους, τοῦ Αἰσχύλου καὶ τοῦ Εὐριπίδου καὶ 180 ἄλλων δραματικῶν, νὰ ζωντανεύσῃ λησμονημένους ἤχους μὲ πάθος, μὲ ζωήν, μὲ χρωματισμόν, μὲ ἔκφρασιν, ποῦ ἐνέπνευσε ἀκράτητον τὸν ἐνθουσιασμὸν εἰς τὰς χιλιάδας τοῦ κόσμου, ποῦ ἔσπευσαν ν' ἀπολαύσουν τὴν μοναδικὴν ἑορτὴν τοῦ Διονυσιακοῦ Θεάτρου. Τῆς ἐκλεκτῆς αὐτῆς καλλιτέχνιδος τοῦ μέλλοντος δημοσιεύομεν ἤδη τὴν εἰκόνα δὲν νομίζομεν δὲ ὅτι παρέλκει ἡ δημοσίευσις ἀποσπάσματος ἀνεκδότου κρίσεως ὀφειλομένης εἰς ἐκλεκτὸν Ἕλληνα λόγιον.

«.... Ἔχει ὅμως τὴν κατατομὴν Ἑλληνικήν, τὴν κίνησιν εὐγενῆ καὶ »ἰδιαιτέρως γλυκὸ τὸ χαμόγελο. Ὅταν δὲ ἡ φυσιογνωμία ζωογονεῖται ἀπὸ »τὸ πάθος, κάτι τὸ τραγικόν, κάποια πνοὴ ἀρχαίας τραγῳδίας πλανᾶται »ἐπάνω, ἐν ᾧ ἡ φωνὴ πλουσία εἰς τάσιν καὶ εὔκολος εἰς μετάπτωσιν εἰξεύ»ρει καλὰ νὰ εὑρίσκῃ τὸν δρόμον τῆς ψυχῆς.....»

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΣΥΝΕΙΔΗΣΕΩΣ

Οἱ ἀναγνῶσται τῆς «Εἰκονογραφημένης» θὰ γνωρίζουν, ὅτι ὁ Μπέρξων εἶναι ὁ μεγαλύτερος σύγχρονος φιλόσοφος, ἀλλὰ καὶ ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου. Τὰ ἔργα του: ἡ «Δημιουργικὴ Ἐξέλιξις», τὸ «Γέλοιο» κ. ἄ. ἔχουν μεταφρασθῇ, εἰς ὅλας τὰς γλώσσας τῆς Εὐρώπης, πρόκειται δὲ νὰ ἐκδοθοῦν κ' Ἑλληνιστί.

Δὲν θὰ ἐκάμναμεν τὸν ἀνωτέρω πρόλογον, ἂν δὲν ἐπρόκειτο νὰ σᾶς πληροφορήσωμεν ὅτι, τὰ πλεῖστα τῶν συγγραμμάτων τοῦ Μπέρξων ἐνεγράφησαν ἀπὸ τὸν Πάπαν εἰς τὸν πίνακα τῶν ἀπηγορευμένων διὰ τοὺς καθολικοὺς ἔργων. Ἰδοὺ τώρα τὰ ὀνόματα τῶν βιβλίων ποῦ ἀπαγορεύει ἡ αὐτοῦ Ἁγιότης: Ὕλη καὶ Μνήμη. Ἡ σχέσις τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος. Ἡ Δημιουργικὴ ἐξέλιξις. Κ' ἔπειτα λέγομεν ὅτι εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν ὑπάρχει ἐλευθερία συνειδήσεως.

ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΓΑΜΟΙ ΕΝ ΑΙΘΙΟΠΙΑι

Οἱ ἀναγνῶσται τῆς «Εἰκονογραφημένης» γνωρίζουν ἤδη ἀρκετὰ εὐφήμως τὸν διακεκριμένον ἐν Ἀβησσυνίᾳ ὁμογενῆ ἔμπορον καὶ δημοσιογράφον κ. Ἀνδρ. Ε. Καββαδίαν, τοῦ ὁποίου τόσα ἄρθρα περὶ Ἀβησσυνίας ἐδημοσιεύσαμεν.

Τοῦ καλοῦ αὐτῆς φίλου ἡ «Εἰκονογραφημένη» ἀναγγέλει τοὺς εὐοιώνους γάμους μετὰ τῆς συμπολίτιδος ἡμῶν Δεσποινίδος Ἐλευθερίας Πάνου, τελεσθέντας ἐν τῇ πρωτευούσῃ τῆς Αἰθιοπίας Ἀδὶς-Ἀμπάμπα τὴν Κυριακὴν 4 Μαΐου ἐν μέσῳ τοῦ ἐκλεκτοτέρου κόσμου τῆς Ἑλληνικῆς παροικίας. Τοὺς γάμους ηὐλόγησεν μὲ τὴν διακρίνουσαν τὴν θρησκείαν μας ἐν ταῖς τελεταῖς μεγαλοπρέπειαν ὁ ἔγκριτος ἱερομόναχος Ἀρτέμιος ἱερεὺς τῆς Ἑλλην. Ἐκκλησίας, τοὺς δὲ στεφάνους ἀντήλλαξαν ὁ Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας καὶ Βιομηχανίας Ἐξ. Καντίμπα Βόλδε-Ταδὶκ καὶ ὁ διακεκριμένος ἐκ Κεφαλληνίας ἔμπορος κ. Μιχαὴλ Λυκούδης.

Ὁ ἔρως καὶ ἡ ἐκτίμησις, ἡ ὁποία συνέδεσε τὸν κ. Ἀνδρέαν Καββαδίαν μετ' αὐτῆς οὕτω ἁρμονικά, ὥστε νὰ τοὺς φέρῃ πρὸ τοῦ βωμοῦ τῆς Ἐκκλησίας, διὰ τῆς εὐλογίας τῆς στέψεως, ἃς τοὺς συνδέσῃ στενότερον καὶ ἃς τοὺς ἔχῃ οὕτω λατρευομένους ὡς πρότυπα ἁρμονίας, συζυγικῆς λατρείας καὶ τελείας ζωῆς.

Δ. ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ

ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΟΜΕΤΡΟΝ

Ἐμπιστοσυνόμετρον εἶναι ἡ νέα λέξις, ποῦ ὀφείλεται εἰς τὸ γλωσσοπλαστικὸν δαιμόνιον τοῦ κ. Δημητρίου Γούναρη. Ὁ ἐκ Πατρῶν ῥήτωρ ἀγορεύων εἶπεν ὅτι, ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ῥυθμίζει μὲ τὸ «ἐμπιστοσυνόμετρόν» του πᾶσαν δημοσίαν ἐνέργειαν. Δῆλον ὅτι κανονίζει τὰς πράξεις του σύμφωνα μὲ τὸ ῥεῦμα τῆς Κοινῆς Γνώμης.

Μετὰ τοὺς «τυχαρπάστους» τοῦ κ. Ῥάλλη καὶ μετὰ τὸ «προγονοπληξία» τοῦ κ. Βενιζέλου, ἡ λέξις τοῦ κ. Γούναρη, ἔρχεται νὰ πλουτίσῃ τὸ ὄχι πτωχὸν λεξικόν μας.

ΕΝΑΣ ΜΙΚΡΟΣ ΣΥΝΘΕΤΗΣ

Εἰς τὴν τελευταίαν συναυλίαν τοῦ Ὠδείου Ἀθηνῶν ἐτραγουδήθη καὶ ἡ σύνθεσις «Χαμένες ἐλπίδες» τοῦ μικροῦ Δ. Μητροπούλου.

Ὁ Δ. Μητρόπουλος εἶνε μόλις δώδεκα ἐτῶν. Ἀπὸ πολὺ μικρὸς ἤρχισε νὰ μελετᾷ μουσικήν, ἀγοράζων τὰ μουσικὰ τεμάχια ἐν ἀγνοίᾳ τῶν γονέων του ἀπὸ τὰς μικράς του οἰκονομίας. Πρὸ δύο ἐτῶν ἡ μητέρα του τὸν ὡδήγησεν εἰς τὸν καθηγητὴν τοῦ Ὠδείου Κον Μαρσίκ, διὰ τὸν ὁποῖον ἡ ἀποκάλυψις τοῦ πρωΐμου ταλάντου ὑπῆρξεν εὐάρεστος ἔκπληξις.

Καὶ ἔτσι οἱ συνθέται μας αὐξάνουν κατὰ ἕνα ἀκόμη ἀριθμόν.

ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗ

Ἡ παρατιθεμένη φωτογραφία ἐλήφθη ἀπὸ θαυμάσιον χειροκέντητον τάπητα παριστῶντα τὸν Πυθαγόραν, κατασκευασθέντα δὲ ἀπὸ τὴν δεσποινίδα Μπέροδιτς, θυγατέρα τοῦ ἄλλοτε διοικητοῦ τῆς Σάμου καὶ τοῦ τελευταίου Τούρκου διοικητοῦ τῆς Κρήτης, εἰς ὃν πολλὰ ὀφείλουσιν ἀμφότεραι αἱ σήμερον Ἑλληνικαὶ Νῆσοι. Ἡ Δὶς Μπέροδιτς ἀποστέλλει τὸν ὡραῖον τάπητα εἰς τὸ Μουσεῖον τῆς Σάμου εἰς ἔνδειξιν εὐγνωμοσύνης πρὸς τὴν ὡραίαν νῆσον, εἰς ἣν εἶδε τὸ φῶς.

ΑΙ ΒΡΑΧΕΙΑΙ ΜΑΣ

Κους Κους Α. Μ. Γ. Γρεβενά, Σ. Κ. Τριάδα, Π. Φ. Τεμπουλάνδ, Ν. Π., Ε. Χ. Π. Χαλκίδα, Δ. Γ. Μύκονον, Σ. Σ. Α. Παλαιοχώρα, C. V. Vichy, Α. Χ. Νησσίον, Α. Σ. Πάτρας, Σ. Β. Λευκάδα, Κ. Μ. Ἰθάκην, Π. Α. Βουκουρέστιον, Ε. Π. Ἀλεξάνδρειαν, Χ. Κ. Σελοῦκδε, Α. Ρ. Κέρκυραν, Γ. Κ. Kimperley, Ν. Ρ. Πορταριᾶν, Μ. Σ. Βιέννην, Α. J. Λονδῖνον, I. R. Johanesbourg, Δ. Δ. καὶ Σια Μυτιλήνην, Π. Π. Tanga. Ἐμβάσματα καὶ συνδρομαὶ ἐλήφθησαν· εὐχαριστοῦμεν ἀπείρως.

ΕΝΑ ΘΑΥΜΑΣΙΟΝ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΗΜΑ

Ἐν Ἀθήναις, Τυπογραφεῖον «Ἑστία» Κ. Μάϊσνερ καὶ Ν. Καργαδούρη — 10071